

SVEA HOVRÄTT
Avdelning 05
Rotel 0502

DOM
2019-04-12
Stockholm

Mål nr
B 5721-18

Sid 1 (19)

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Södertörns tingsrätts dom den 31 maj 2018 i mål nr B 13806-16, se bilaga A

PARTER (antal tilltalade 2)

Klagande och motpart (Åklagare)

Kammaråklagarna Tomas Malmenby och Mikael Carlsson
Åklagarmyndigheten
Söderorts åklagarkammare i Stockholm

Klagande och motpart (Tilltalad)

ALEXIS Jonathan Matus Saavedra, 19840204-0573
Fullerstatorget 4 Lgh 1202
141 35 Huddinge
Frihetsberövande: Häktad

Ombud och offentlig försvarare: Advokat Ola Salomonsson
Kungsholms Torg 16, 4 tr
112 21 Stockholm

Motparter (Målsägande)

1. Madelaine Vesterlund
Rudbecksgatan 12 Lgh 1303
702 23 Örebro

2. Tommy Jansson
Rudbecksgatan 12 Lgh 1303
702 23 Örebro

3. Eeva Nordström
Vetlandavägen 15
574 73 Landsbro

4. Freya Malmgren
c/o Magdesjö & Hultén
Folkskolegatan 7
573 61 Sommen

5. Lenitha Liljeberg
Stenberg
Högbackavägen 40
794 33 Orsa

Dok.Id 1471609

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 10

Telefon
08-561 670 00
08-561 672 90

E-post: svea.hovratt@dom.se
www.svea.se

Telefax
08-561 672 99

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00–16:30

6. Urban Liljeberg
Älvgatan 1 B Lgh 1006
794 30 Orsa

7. Jessica Liljeberg Burman
Järnvägsgatan 27 A Lgh 1101
794 30 Orsa

8. Camilla Dannö
c/o Lisbeth Tettli
Regementsgatan 44 Lgh 1302
831 35 Östersund

9. Ove Olsson
Havrevägen 90
831 74 Östersund

10. Viggo Olsson
c/o Sara Larsson
Spikvägen 7
831 64 Östersund

Ombud och målsägandebiträde för 1–10: Advokat Anna Björklund
Box 22016
104 22 Stockholm

11. Åsa Hall
Osbyholm Slottsvägen 9
242 93 Hörby

12. Mikael Wideheim
Monbijougatan 14 A Lgh 1302
211 53 Malmö

13. Anna Erlandsson
Göteborgsvägen 51
446 35 Älvängen

14. Stefan Erlandsson
Göteborgsvägen 51
446 35 Älvängen

15. Nils-Göran Tapper
Baggens Gränd 46
432 45 Varberg

16. Lina Andersson
Södra Klöverstigen 26 Lgh 1302
449 31 Nödinge

17. Birgit Jonsson
Fjärdholmsgränd 27 Lgh 1403
127 44 Skärholmen

18. Ulf Jonsson
Trillans Väg 2 Lgh 1303
131 49 Nacka

Ombud och målsägandebiträde för 11–18: Advokat Thomas Bodström
Box 3431
103 68 Stockholm

19. Dödsboet efter Lucas Wideheim
Adress hos ombudet

20. Dödsboet efter Samuel Erlandsson
Adress hos ombudet

Ombud för 19–20: Advokat Thomas Bodström
Box 3431
103 68 Stockholm

SAKEN

Vållande till annans död, grovt brott, m.m.

HOVRÄTTENS DOMSLUT

1. Hovrätten ändrar tingsrättens dom endast på så sätt att hovrätten bestämmer fängelsestraffets längd till 6 år.
2. Fängelsestraffet ska, utöver obligatoriskt avräkningsbar tid, till en tid av två dagar anses verkställt i anstalt.
3. Det som tingsrätten har beslutat om förverkande och beslag ska fortsätta att gälla.
4. Alexis Matus Saavedra ska fortsätta att vara häktad till dess domen beträffande fängelsestraffet får laga kraft eller straffet dessförinnan får verkställas.
5. Det som tingsrätten har beslutat om sekretess ska fortsätta att gälla.

6. Hovrätten bestämmer ersättning av allmänna medel åt Ola Salomonsson till 112 125 kr. Av ersättningen avser 85 905 kr arbete, 3 795 kr tidsspillan och 22 425 kr mervärdesskatt.
 7. Hovrätten bestämmer ersättning av allmänna medel åt Anna Björklund till 48 356 kr. Av ersättningen avser 34 500 kr arbete, 3 795 kr tidsspillan, 390 kr utlägg och 9 671 kr mervärdesskatt.
 8. Hovrätten bestämmer ersättning av allmänna medel åt Thomas Bodström till 81 081 kr. Av ersättningen avser 60 720 kr arbete, 3 795 kr tidsspillan, 350 kr utlägg och 16 216 kr mervärdesskatt.
 9. Kostnaderna för försvarare och målsägandebiträden ska stanna på staten.
-

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Södertörns tingsrätts dom den 31 maj 2018 i mål nr B 13806-16, se bilaga A

PARTER (antal tilltalade 2)

Klagande och motpart (Åklagare)

Kammaråklagarna Tomas Malmenby och Mikael Carlsson
Åklagarmyndigheten
Söderorts åklagarkammare i Stockholm

Klagande och motpart (Tilltalad)

FELIPE Andres Matus Saavedra, 19940511-0553
Katarina Bangata 24 A Lgh 1301
116 39 Stockholm

Ombud och offentlig försvarare: Advokat Jan Freij
Advokatfirman Evidentia HB
Jakob Westinsgatan 1 A
112 20 Stockholm

Motparter (Målsägande)

1. Madelaine Vesterlund
Rudbecksgatan 12 Lgh 1303
702 23 Örebro

2. Tommy Jansson
Rudbecksgatan 12 Lgh 1303
702 23 Örebro

3. Eeva Nordström
Vetlandavägen 15
574 73 Landsbro

4. Freya Malmgren
c/o Magdesjö & Hultén
Folkskolegatan 7
573 61 Sommen

5. Lenitha Liljeberg
Stenberg
Högbackavägen 40
794 33 Orsa

6. Urban Liljeberg
Älvgatan 1 B Lgh 1006
794 30 Orsa

7. Jessica Liljeberg Burman
Järnvägsgratan 27 A Lgh 1101
794 30 Orsa

8. Camilla Dannö
c/o Lisbeth Tettli
Regementsgratan 44 Lgh 1302
831 35 Östersund

9. Ove Olsson
Havrevägen 90
831 74 Östersund

10. Viggo Olsson
c/o Sara Larsson
Spikvägen 7
831 64 Östersund

Ombud och målsägandebiträde för 1–10: Advokat Anna Björklund
Box 22016
104 22 Stockholm

11. Åsa Hall
Osbyholm Slottsvägen 9
242 93 Hörby

12. Mikael Wideheim
Monbijougatan 14 A Lgh 1302
211 53 Malmö

13. Anna Erlandsson
Göteborgsvägen 51
446 35 Älvängen

14. Stefan Erlandsson
Göteborgsvägen 51
446 35 Älvängen

15. Nils-Göran Tapper
Baggens Gränd 46
432 45 Varberg

16. Lina Andersson
Södra Klöverstigen 26 Lgh 1302
449 31 Nödinge

17. Birgit Jonsson
Fjärdholmsgränd 27 Lgh 1403
127 44 Skärholmen

18. Ulf Jonsson
Trillans Väg 2 Lgh 1303
131 49 Nacka

Ombud och målsägandebiträde för 11–18: Advokat Thomas Bodström
Box 3431
103 68 Stockholm

19. Dödsboet efter Lucas Wideheim
Adress hos ombudet

20. Dödsboet efter Samuel Erlandsson
Adress hos ombudet

Ombud för 19-20: Advokat Thomas Bodström
Box 3431
103 68 Stockholm

SAKEN

Vållande till annans död, grovt brott, m.m.

HOVRÄTTENS DOMSLUT

1. Hovrätten ändrar tingsrättens dom på så sätt att hovrätten frikänner Felipe Matus Saavedra från *dels* åtalet för vårdslöshet med narkotika, 2016-08-12–2016-10-20, *dels* åtalen för brott mot lagen om förbud mot vissa hälsofarliga varor, 2016-03-14–2016-07-19 och 2016-10-20. Hovrätten fastställer tingsrättens dom i övriga delar.
 2. Det som tingsrätten har beslutat om förverkande och beslag ska fortsätta att gälla.
 3. Det som tingsrätten har beslutat om sekretess ska fortsätta att gälla.
 4. Hovrätten bestämmer ersättning av allmänna medel åt Jan Freij till 99 994 kr. Av ersättningen avser 75 900 kr arbete, 3 795 kr tidsspillan, 300 kr utlägg och 19 999 kr mervärdesskatt.
 5. För ersättning till Anna Björklund och Thomas Bodström, se domslutet för Alexis Matus Saavedra.
 6. Kostnaderna för försvarare och målsägandebiträden ska stanna på staten.
-

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Södertörns tingsrätts dom den 31 maj 2018 i mål nr B 13806-16, se bilaga A

PARTER

Klagande

GDD Internethandel i Norden AB, 556942-0770
Box 29
116 74 Stockholm

Ställföreträdare: Alexis Matus Saavedra

Ombud: Advokat Ola Salomonsson
Kungsholms Torg 16, 4 tr
112 21 Stockholm

Motparter (Åklagare)

Kammaråklagarna Tomas Malmenby och Mikael Carlsson
Åklagarmyndigheten
Söderorts åklagarkammare i Stockholm

Motparter (Målsägande)

1. Madelaine Vesterlund
Rudbecksgatan 12 Lgh 1303
702 23 Örebro

2. Tommy Jansson
Rudbecksgatan 12 Lgh 1303
702 23 Örebro

3. Eeva Nordström
Vetlandavägen 15
574 73 Landsbro

4. Freya Malmgren
c/o Magdesjö & Hultén
Folkskolegatan 7
573 61 Sommen

5. Lenitha Liljeberg
Stenberg
Högbackavägen 40
794 33 Orsa

6. Urban Liljeberg
Älvgatan 1 B Lgh 1006
794 30 Orsa

7. Jessica Liljeberg Burman
Järnvägsgatan 27 A Lgh 1101
794 30 Orsa

8. Camilla Dannö
c/o Lisbeth Tettli
Regementsgatan 44 Lgh 1302
831 35 Östersund

9. Ove Olsson
Havrevägen 90
831 74 Östersund

10. Viggo Olsson
c/o Sara Larsson
Spikvägen 7
831 64 Östersund

Ombud och målsägandebiträde för 1–10: Advokat Anna Björklund
Box 22016
104 22 Stockholm

11. Åsa Hall
Osbyholm Slottsvägen 9
242 93 Hörby

12. Mikael Wideheim
Monbijougatan 14 A Lgh 1302
211 53 Malmö

13. Anna Erlandsson
Göteborgsvägen 51
446 35 Älvängen

14. Stefan Erlandsson
Göteborgsvägen 51
446 35 Älvängen

15. Nils-Göran Tapper
Baggens Gränd 46
432 45 Varberg

16. Lina Andersson
Södra Klöverstigen 26 Lgh 1302
449 31 Nödinge

17. Birgit Jonsson
Fjärdholmsgränd 27 Lgh 1403
127 44 Skärholmen

18. Ulf Jonsson
Trillans Väg 2 Lgh 1303
131 49 Nacka

Ombud och målsägandebiträde för 11–18: Advokat Thomas Bodström
Box 3431
103 68 Stockholm

19. Dödsboet efter Lucas Wideheim
Adress hos ombudet

20. Dödsboet efter Samuel Erlandsson
Adress hos ombudet

Ombud för 19–20: Advokat Thomas Bodström
Box 3431
103 68 Stockholm

SAKEN
Företagsbot m.m.

HOVRÄTTENS DOMSLUT

1. Hovrätten fastställer tingsrättens dom.
 2. Det som tingsrätten har beslutat om förverkande av utbyte av brott och kvarstad ska fortsätta att gälla.
 3. Det som tingsrätten har beslutat om sekretess ska fortsätta att gälla.
-

YRKANDEN I HOVRÄTTEN

Åklagarna har yrkat att hovrätten ska skärpa fängelsestraffet för var och en av Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra.

Alexis Matus Saavedra har yrkat att hovrätten ska frikänna honom från åtalet för vårdslöshet med narkotika och vållande till annans död samt avslå samtliga skadeståndsyrkanden med undantag för det skadestånd som har dömts ut till Elias Mohseni. Han har i andra hand yrkat att hovrätten ska mildra påföljden.

Felipe Matus Saavedra har yrkat att hovrätten ska frikänna honom från åtalet för vårdslöshet med narkotika, vållande till annans död och brott mot lagen om förbud mot vissa hälsofarliga varor samt avslå samtliga skadeståndsyrkanden. Han har i andra hand yrkat att hovrätten ska bestämma påföljden till villkorlig dom i förening med samhällstjänst eller, i vart fall, sätta ned fängelsestraffets längd.

GDD Internethandel i Norden AB har yrkat att hovrätten ska avslå samtliga skadeståndsyrkanden samt yrkandet om företagsbot.

Parterna har motsatt sig respektive motparts ändringsyrkanden.

Alexis Matus Saavedra, Felipe Matus Saavedra och GDD Internethandel i Norden AB har godtagit samtliga av tingsrätten utdömda skadeståndsbelopp som skäliga i och för sig.

Samtliga målsäganden har biträtt åtalet även i hovrätten.

HÄKTNING

Hovrätten har på yrkande av åklagarna beslutat den 26 mars 2019 att Alexis Matus Saavedra ska häktas. Åklagarna har yrkat att han ska fortsätta att vara häktad efter hovrättens dom.

Efter hovrättens beslut att Alexis Matus Saavedra skulle häktas har åklagarna upplyst att Alexis Matus Saavedra med anledning av en europeisk arresteringsorder frihetsberövades i Nederländerna den 29 mars 2019.

Åklagarna har yrkat att även Felipe Matus Saavedra ska häktas, under förutsättningen att hovrätten skärper straffet för honom.

HOVRÄTTENS DOMSKÄL

Genom tingsrättens dom, som inte har överklagats i den delen, är det slutligt avgjort att *Alexis Matus Saavedra* ska dömas för tre fall av bokföringsbrott, övergrepp i rättssak och två fall av brott mot lagen om förbud mot vissa hälsofarliga varor samt att *Felipe Matus Saavedra* ska dömas för ringa narkotikabrott och brott mot knivförbudslagen.

Hovrätten konstaterar att beslutet om näringsförbud för Alexis Matus Saavedra har fått laga kraft.

Bakgrund

GDD Internethandel i Norden AB har via hemsidan RC24.se sålt olika substanser, bl.a. akrylfentanyl och tetrahydrofuranfentanyl. Dessa är s.k. fentanylanaloger, dvs. substanser som har en annan kemisk sammansättning men ungefär samma egenskaper som fentanyl. Fentanyl är en narkotikaklassad syntetisk opioid vars effekter liknar dem som heroin ger, dock att fentanyl är väsentligt mer kraftfullt verkande än heroin. Akrylfentanyl och tetrahydrofuranfentanyl var vid den tid som åtalet avser inte narkotikaklassade, men är det numera.

Alexis Matus Saavedra har varit ensam aktieägare och styrelseledamot i GDD Internethandel i Norden AB. Felipe Matus Saavedra, som är Alexis Matus Saavedras yngre bror, har varit styrelsesuppleant och anställd i bolaget.

Sex personer som har köpt akrylfentanyl och två personer som har köpt tetrahydrofuranfentanyl från RC24.se har under tiden juni till oktober 2016 avlidit efter att ha intagit sådana substanser. Tingsrätten har funnit att Alexis Matus Saavedra och Felipe

Matus Saavedra genom oaktsamhet har orsakat de åtta personernas död och dömt dem för vållande till annans död, grovt brott.

I verksamheten har det även förekommit pentylon, som är narkotika. Tingsrätten har funnit att såväl Alexis Matus Saavedra som Felipe Matus Saavedra har varit grovt oaktsamma i förhållande till att det var narkotika de hanterade och dömt dem för vårdslöshet med narkotika. Åklagarna har förklarat att de godtar denna bedömning.

Frågorna i målet

De huvudsakliga frågorna som hovrätten ska pröva är följande.

Är det visat att de avlidna personerna har avlidit till följd av att de brukat fentanylanaloger som de köpt från RC24.se?

Har Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra genom försäljningen av fentanylanalogerna genom oaktsamhet orsakat de avlidna personernas död?

Den senare frågan innefattar bl.a. frågor om försäljningen av fentanylanaloger inneburit ett otillåtet risktagande, om det finns ett relevant orsakssamband mellan försäljningen och dödsfallen samt om Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra genom sitt agerande har varit oaktsamma på ett sådant sätt att de straffrättsligt kan hållas ansvariga för dödsfallen.

Därutöver har hovrätten att pröva bl.a. om Alexis Matus Saavedras och Felipe Matus Saavedras befattning med pentylonet har varit grovt oaktsamt samt om det finns förutsättningar att döma ut företagsbot.

Utredningen i hovrätten

Utredningen i hovrätten är i överklagade delar densamma som i tingsrätten.

Utredningen består av förhör med ett stort antal personer. Förutom Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra har bl.a. flera anhöriga till de avlidna personerna hörts. Vidare har ett antal partssakkunniga vittnen hörts, nämligen kriminalinspektören

Stefan Kalman, överläkaren och universitetslektorn Kai Knudsen, toxikologen Robert Kronstrand och rättsläkaren Henrik Druid. Utredningen består även av ett förhållandevis omfattande skriftligt material.

Alexis Matus Saavedras och Felipe Matus Saavedras roller i verksamheten

Alexis Matus Saavedra har varit initiativtagare till verksamheten, som framför allt bestått i internetförsäljning av kemiska substanser. Han har varit ensam aktieägare och styrelseledamot och det är också han som har varit huvudansvarig för verksamheten.

Tingsrätten har beträffande Felipe Matus Saavedra ansett att det är bevisat att även han haft en aktiv och framträdande roll i verksamheten. Hovrätten instämmer i denna bedömning, även om det står klart att han i förhållande till Alexis Matus Saavedra har haft en underordnad roll. Hovrätten återkommer i det följande till deras respektive ansvar.

Vårdslöshet med narkotika (Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra)

Det är, som tingsrätten konstaterat, utrett att pentylon har hanterats på det sätt och i de mängder som åklagarna har påstått.

Hovrätten instämmer i det som tingsrätten har anfört i frågan om Alexis Matus Saavedras ansvar för befattningen med narkotikan. Han har alltså även enligt hovrättens bedömning, på de skäl som tingsrätten anfört, varit grovt oaktsam och ska därför dömas för vårdslöshet med narkotika.

Beställningen av preparatet PBDB gjordes av Alexis Matus Saavedra, och det har inte framkommit annat än att det var denne som svarade för de kontroller av preparat som gjordes i verksamheten. När det gäller Felipe Matus Saavedras befattning med pentylonet ger utredningen inte stöd för att han haft någon särskild anledning att misstänka att en annan substans än den beställda hade levererats. Även om han måste sägas ha varit oaktsam, kan han i detta fall inte antas ha varit medveten om risken för en felaktig leverans i sådan mån att han varit grovt oaktsam, vilket krävs för att han ska

kunna dömas för vårdslöshet med narkotika. Han ska därför frikännas från åtalet i denna del.

Brott mot lagen om förbud mot vissa hälsofarliga varor (Felipe Matus Saavedra)

Det är, som tingsrätten konstaterat, utrett att de hälsofarliga varorna har hanterats på det sätt och i de mängder som åklagarna har påstått. Såvitt har framkommit beställdes också dessa preparat av Alexis Matus Saavedra, och det var denne som följde klassificeringsprocesserna.

Genom att förlita sig på sin brors uppgifter om att enbart icke klassade substanser hanterades i verksamheten kan Felipe Matus Saavedra visserligen sägas ha varit oaktsam. Det saknas dock tillräckligt stöd i utredningen för att han varit likgiltig inför hanteringen av substanser klassade som hälsofarliga. Eftersom han alltså saknat uppsåt ska han frikännas från åtalet även i denna del.

Vållande till annans död (Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra)

Tingsrätten har på sidorna 41–44 i domen redogjort för vad som är ostridigt och utrett i fråga om försäljningarna av fentanylanalogen, preparatens farlighet och dödsorsaken avseende de avlidna. Hovrätten ansluter sig till denna redogörelse.

Det är, som tingsrätten har konstaterat, uppenbart att substanserna har sålts för att intas som missbrukspreparat av privatpersoner och att de tilltalade har vetat om detta.

Hovrätten instämmer vidare i tingsrättens slutsats att det är bevisat att samtliga avlidna har dött av förgiftning till följd av intag av fentanylanaloger som sålts av bolaget.

Den avgörande frågan i målet är om Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra genom försäljningen av fentanylanalogen ska anses vara ansvariga för att därigenom ha vållat de avlidnas död.

Tingsrätten har på sidorna 48–51 i domen redogjort för vad som i allmänhet krävs för straffbart vållande. Där konstaterar tingsrätten bl.a. att den omständigheten att en

person har orsakat en viss följd inte i sig är en tillräcklig förutsättning för straffrättsligt ansvar. I stället måste det straffrättsliga ansvaret avgränsas till sådana typer av orsakande som är straffrättsligt relevanta.

I domen har tingsrätten noggrant redovisat vad som bevisats i målet och vilka omständigheter som har lagts till grund för den bedömningen. Hovrätten instämmer i alla delar i dessa bedömningar liksom i tingsrättens slutsatser att de tilltalade genom sin försäljning har utfört en kontrollerad handling, att handlingen har innefattat ett otillåtet risktagande och att detta har orsakat dödsfallen på ett i straffrättslig mening relevant sätt.

I hovrätten har de tilltalade särskilt uppehållit sig vid betydelsen av de avlidnas eget agerande och egna risktagande i samband med intaget av substanserna. Det kan visserligen sägas att samtliga avlidna i olika grad har varit vårdslösa med sin hälsa. Däremot finns det inga indikationer på att den eftersträlvade effekten av att inta den aktuella substansen i något av fallen har varit att dö.

Utöver det som tingsrätten har angett i denna del vill hovrätten framhålla att de avlidnas eget agerande och risktagande inte kan minska de tilltalades ansvar för det inträffade, särskilt eftersom det står klart att avsikten med försäljningen var att göra preparaten tillgängliga för personer som önskade att missbruka dem. De avlidna har köpt och sedan använt substanserna på just det sätt som de tilltalade avsett. Även om de avlidna har intagit substanserna frivilligt, saknas förutsättningar för att det skulle kunna vara fråga om något ansvarsbefriande samtycke till den dödliga utgången.

Det kan i detta sammanhang också konstateras att det inom straffrätten inte finns någon direkt motsvarighet till skadeståndsrättens jämkning på grund av medvållande. Någon form av medvållande från de avlidnas sida kan därmed inte, så som de tilltalade gjort gällande, begränsa eller befria dem från ansvar.

Hovrätten instämmer i tingsrättens bedömning av att såväl Alexis Matus Saavedra som Felipe Matus Saavedra har agerat på ett sätt som innebär s.k. medveten oaktsamhet.

Hovrätten vill i detta sammanhang särskilt framhålla den omständigheten att bolaget inför narkotikaklassningen av akrylfentanyl haft utförsäljning av denna substans och därefter börjat sälja tetrahydrofuranfentanyl, en ny fentanylanalog som då ännu inte var narkotikaklassad. Under denna tid var båda tilltalade aktiva i verksamheten.

Hovrätten instämmer i att brotten ska rubriceras som vållande till annans död, grovt brott.

Skadestånd

Med hänsyn till målets utgång är Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra skyldiga att tillsammans betala skadestånd till samtliga målsägande för de skador de vållats. Det råder inte tvist om beloppens storlek eller räntan. Vid denna utgång har även GDD Internethandel i Norden AB accepterat skyldighet för bolaget att tillsammans med Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra betala skadestånd till målsägandena med yrkade belopp. Tingsrättens dom ska alltså inte i något avseende ändras vad gäller skadestånden.

Påföljder

Alexis Matus Saavedra

Enligt hovrättens mening är det samlade straffvärdet för de gärningar som Alexis Matus Saavedra döms för högre än det som tingsrätten kommit fram till. Även med beaktande av det näringsförbud som åläggs honom bör därför påföljden för Alexis Matus Saavedra bestämmas till sex års fängelse. Vid bestämmandet av fängelsestraffet saknas det anledning att beakta den företagsbot som åläggs bolaget.

Felipe Matus Saavedra

Felipe Matus Saavedra frikänns nu från åtalerna för vårdslöshet med narkotika och brott mot lagen om förbud mot vissa hälsofarliga varor. Det samlade straffvärdet för de övriga gärningarna är dock högre än det som tingsrätten kommit fram till och motsvarar fyra års fängelse. Trots utgången i ansvarsdelen saknas det därför skäl att ändra påföljden för Felipe Matus Saavedra.

Företagsbot

Bolaget har ifrågasatt om det skäligen kan åläggas att betala företagsbot för bokföringsbrott, när företrädaren har begått brotten av oaktsamhet.

Hovrätten konstaterar, i likhet med tingsrätten, att förutsättningarna för att döma ut en företagsbot är uppfyllda. Därtill kommer att subjektiva faktorer, som att gärningarna har begåtts uppsåtligen eller av oaktsamhet, vid bestämmande av botens storlek är av underordnad betydelse i förhållande till objektiva faktorer som brottslighetens omfattning samt den skada eller fara som brottet medfört (se prop. 2005/06:59 s. 35).

Enligt hovrättens mening framstår den företagsbot som bestämts för bokföringsbrotten som något hög. Samtidigt anser hovrätten att företagsboten för grovt vållande till annans död i detta fall bör vara högre än vad tingsrätten har angett. Dessutom bör det tas viss hänsyn till den sammanlagda effekten av den flerfaldiga brottsligheten. Utan att i alla delar ansluta sig till tingsrättens resonemang anser hovrätten emellertid sammantaget att det inte finns anledning att ändra det belopp som tingsrätten kommit fram till.

Övriga frågor

Med denna utgång finns det anledning att fastställa tingsrättens kvarstadsbeslut.

Alexis Matus Saavedra ska på grund av flyktfara fortsätta att vara häktad.

Den tid som Alexis Matus Saavedra har varit frihetsberövad i Nederländerna före den 1 april 2019 ska tillgodoräknas honom som verkställighet av påföljden. Detta förutsätter ett förordnande i domslutet. För tiden fr.o.m. den 1 april 2019 följer tillgodoräknandet direkt av den lag om tillgodoräknande av frihetsberövande som då började gälla.

Åklagarna har vid denna utgång i påföljdsfrågan inte framställt något yrkande om häktning av Felipe Matus Saavedra. Hovrätten konstaterar att det saknas skäl för häktning av honom.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast 2019-05-10

I avgörandet har deltagit hovrättslagmannen Lars Dirke, hovrättsrådet Anne Mellqvist, referent, tf. hovrättsassessorn Filippa Exelin samt nämndemännen Bernt Hofström och Siv Enström.

Avräkningsunderlag bifogas.

SÖDERTÖRNS TINGSRÄTT
Avdelning 2

DOM
2018-05-31
meddelad i
Huddinge

Mål nr: B 13806-16

PARTER

Tilltalad

ALEXIS Jonathan Matus Saavedra, 19840204-0573
Fullerstatorget 4 Lgh 1202
141 35 Huddinge

Offentlig försvarare:

Advokat Ola Salomonsson
Advokatfirman Ola Salomonsson
Kommanditbolag
Kungsholms Torg 16, 4tr
112 21 Stockholm

Åklagare

Kammaråklagarna Tomas Malmenby och Mikael Carlsson
Åklagarmyndigheten
Söderorts åklagarkammare i Stockholm
Box 1194
141 24 Huddinge

Målsägande

Se Målsägandebilaga

DOMSLUT

Brott som den tilltalade döms för

1. Vållande till annans död, grovt brott, 3 kap 7 § 2 st brottsbalken
2016-06-03 -- 2016-10-15 (8 tillfällen)
2. Bokföringsbrott, 11 kap 5 § 1 st brottsbalken
2015-01-01 -- 2016-09-30 (3 tillfällen)
3. Övergripp i rättssak, 17 kap 10 § 1 st 1 men brottsbalken
2018-03-14
4. Vårdslöshet med narkotika, 1 § 1 st 1 p och 3 p och 3 a § narkotikastrafflagen (1968:64)
2016-08-12 -- 2016-10-20
5. Brott mot lagen om förbud mot vissa hälsofarliga varor, 3 § 1 st 2 p och 4 § 1 st lagen (1999:42) om förbud mot vissa hälsofarliga varor
2016-03-14 -- 2016-07-19
6. Brott mot lagen om förbud mot vissa hälsofarliga varor, 3 § 1 st 6 p och 4 § 1 st lagen (1999:42) om förbud mot vissa hälsofarliga varor
2016-10-20

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
141 84 Huddinge	Björnkullavägen 5 A	08-561 660 20	08-711 05 80	måndag - fredag
		E-post: sodertorns.tingsratt.avdelning2@dom.se		08:30-16:00
		www.sodertornstingsratt.domstol.se		

Påföljd m.m.

Fängelse 5 år 6 månader

Näringsförbud

Alexis Matus Saavedra får näringsförbud enligt lagen (2014:836) om näringsförbud för en tid av 10 år räknat från dagen för tingsrättens dom. Näringsförbudet gäller omedelbart utan hinder av att tingsrättens dom inte har vunnit laga kraft.

Skadestånd

1. Alexis Matus Saavedra ska tillsammans (solidariskt) med Felipe Matus Saavedra och GDD Internethandel i Norden AB betala skadestånd till Madelaine Vesterlund med 60 000 kr plus ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 4 juni 2016 till dess betalning sker.
2. Alexis Matus Saavedra ska tillsammans (solidariskt) med Felipe Matus Saavedra och GDD Internethandel i Norden AB betala skadestånd till Tommy Jansson med 60 000 kr plus ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 4 juni 2016 till dess betalning sker.
3. Alexis Matus Saavedra ska tillsammans (solidariskt) med Felipe Matus Saavedra och GDD Internethandel i Norden AB betala skadestånd till Åsa Hall med 60 000 kr plus ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 10 juni 2016 till dess betalning sker.
4. Alexis Matus Saavedra ska tillsammans (solidariskt) med Felipe Matus Saavedra och GDD Internethandel i Norden AB betala skadestånd till Mikael Wideheim med 60 000 kr plus ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 10 juni 2016 till dess betalning sker.
5. Alexis Matus Saavedra ska tillsammans (solidariskt) med Felipe Matus Saavedra och GDD Internethandel i Norden AB betala skadestånd till dödsboet efter Lucas Wideheim med 5 000 kr.
6. Alexis Matus Saavedra ska tillsammans (solidariskt) med Felipe Matus Saavedra och GDD Internethandel i Norden AB betala skadestånd till Eeva Nordström med 60 000 kr plus ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 5 juli 2016 till dess betalning sker.
7. Alexis Matus Saavedra ska tillsammans (solidariskt) med Felipe Matus Saavedra och GDD Internethandel i Norden AB betala skadestånd till Freya Eloise Malmgren med 60 000 kr plus ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 5 juli 2016 till dess betalning sker.
8. Alexis Matus Saavedra ska tillsammans (solidariskt) med Felipe Matus Saavedra och GDD Internethandel i Norden AB betala skadestånd till Lenitha Liljeberg med 60 000 kr plus ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 2 augusti 2016 till dess betalning sker.
9. Alexis Matus Saavedra ska tillsammans (solidariskt) med Felipe Matus Saavedra och GDD Internethandel i Norden AB betala skadestånd till Urban Liljeberg med 60 000 kr plus ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 2 augusti 2016 till dess betalning sker.
10. Alexis Matus Saavedra ska tillsammans (solidariskt) med Felipe Matus Saavedra och GDD Internethandel i Norden AB betala skadestånd till Jessica Liljeberg Burman med 60 000 kr plus ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 2 augusti 2016 till dess betalning sker.

11. Alexis Matus Saavedra ska tillsammans (solidariskt) med Felipe Matus Saavedra och GDD Internethandel i Norden AB betala skadestånd till Anna Erlandsson med 62 480 kr plus ränta på 60 000 kr enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 4 augusti 2016 till dess betalning sker.
12. Alexis Matus Saavedra ska tillsammans (solidariskt) med Felipe Matus Saavedra och GDD Internethandel i Norden AB betala skadestånd till Stefan Erlandsson med 60 000 kr plus ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 4 augusti 2016 till dess betalning sker.
13. Alexis Matus Saavedra ska tillsammans (solidariskt) med Felipe Matus Saavedra och GDD Internethandel i Norden AB betala skadestånd till dödsboet efter Samuel Erlandsson med 24 389 kr.
14. Alexis Matus Saavedra ska tillsammans (solidariskt) med Felipe Matus Saavedra och GDD Internethandel i Norden AB betala skadestånd till Nils-Göran Tapper med 60 000 kr plus ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 4 augusti 2016 till dess betalning sker.
15. Alexis Matus Saavedra ska tillsammans (solidariskt) med Felipe Matus Saavedra och GDD Internethandel i Norden AB betala skadestånd till Lina Angelica Andersson med 60 000 kr plus ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 4 augusti 2016 till dess betalning sker.
16. Alexis Matus Saavedra ska tillsammans (solidariskt) med Felipe Matus Saavedra och GDD Internethandel i Norden AB betala skadestånd till Camilla Dannö med 60 000 kr plus ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 22 september 2016 till dess betalning sker.
17. Alexis Matus Saavedra ska tillsammans (solidariskt) med Felipe Matus Saavedra och GDD Internethandel i Norden AB betala skadestånd till Ove Olsson med 60 000 kr plus ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 22 september 2016 till dess betalning sker.
18. Alexis Matus Saavedra ska tillsammans (solidariskt) med Felipe Matus Saavedra och GDD Internethandel i Norden AB betala skadestånd till Andreas Viggo Olsson med 60 000 kr plus ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 22 september 2016 till dess betalning sker.
19. Alexis Matus Saavedra ska tillsammans (solidariskt) med Felipe Matus Saavedra och GDD Internethandel i Norden AB betala skadestånd till Birgit Jonsson med 60 000 kr plus ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 15 oktober 2016 till dess betalning sker.
20. Alexis Matus Saavedra ska tillsammans (solidariskt) med Felipe Matus Saavedra och GDD Internethandel i Norden AB betala skadestånd till Ulf Jonsson med 60 000 kr plus ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 15 oktober 2016 till dess betalning sker.
21. Alexis Matus Saavedra ska betala skadestånd till Elias Mohseni med 12 500 kr plus ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 14 mars 2018 till dess betalning sker.

Förverkande och beslag

1. Omhändertagen (i beslag tagen) narkotika med kuvert/emballage ska tas om hand av staten (dvs. förverkas). Omhändertagandet ska fortsätta att gälla (Polismyndigheten i Stockholm; beslagsliggare 2016-5000-BG104296 p 15:3, 2016-5000-BG104466 p 21:1, 38:1, 64:1, 67, 94, 115:1 och 118:2, 2016-5000-BG104301 p 51-56, 2016-5000-BG104362 p 17, 2016-5000-BG104369 p 7:3 och 66, 2016-5000-BG113256 p 33-34: 2017-5000-BG669 p 142 och 144). Om inte annat anges omfattar en punkt även underliggande punkter om sådana finns.
2. Omhändertagna (i beslag tagna) hälsofarliga varor med kuvert/emballage ska tas om hand av staten (dvs. förverkas). Omhändertagandet ska fortsätta att gälla (Polismyndigheten i Stockholm; beslagsliggare (2016-5000-BG104301 p 21-22 och 39, 2016-5000-BG104326 p 1).
3. Omhändertagna (i beslag tagna) preparat/substanser med kuvert/emballage, som vid tidpunkten för beslaget varken var klassade som narkotika eller hälsofarliga varor men numera antingen är narkotikaklassade eller omfattas av lagen om förbud mot vissa hälsofarliga varor, ska tas om hand av staten (dvs. förverkas). Omhändertagandet ska fortsätta att gälla (Polismyndigheten i Stockholm; beslagsliggare 2016-5000-BG104296 p 2, 9, 12, 15, 15:1, 15:2, 19, 23, 26, 30, 33, 37, 41, 44, 47, 50, 53, 56, 59, 62, 66, 70, 76, 79, 82, 85, 88, 91, 94, 97, 101, 104, 107, 110, 113, 116, 119, 122, 125, 128, 131, 134, 138, 141, 144, 147, 150 och 153, 2016-5000-BG104466 p 1, 3, 3:1, 3:2, 3:4, 3:5, 4-20, 21, 21:2, 22-34, 36-37, 38:2, 39-57, 58:2, 60, 60:2, 61-63, 64, 64:2, 64:3, 65-66, 68-93, 95-102, 103, 103:1, 104-114, 115, 115:2, 117, 117:2, 118, 118:1, 118:4, 118:5 och 118:6, 2016-5000-BG104301 p 1, 3-4, 7-20, 23-24, 30-35, 42-43, 45-50, 57-73, 75, 82-97, 99-116, 124-134 och 142, 2016-5000-BG104306 p 1-2, 7-9, 17-19, 22-26 och 29-31, 2016-5000-BG104362 p 1-4, 7-8 och 11-16: 2016-5000-BG104369 p 3, 3.1, 3:2, 7, 7:1, 7:2, 11, 14, 17, 23, 26, 29, 32, 35, 38, 41, 44, 47, 50, 54, 60, 63, 69 och 72, 2016-5000-BG113256 p 1-10, 12-18, 20-27, 30-31, 35-36 och 39-42, 2017-5000-BG669 p 1-10, 12-38, 40, 48-56, 63-92, 94-115, 117-141, 145-161, 163-167 och 170-185. Om inte annat anges omfattar en punkt även underliggande punkter om sådana finns.
4. Omhändertagandet (beslaget) av en dator ska vara kvar tills domen inte längre får överklagas (dvs. har vunnit laga kraft) (Polismyndigheten i Stockholm; beslagsliggare 2016-5000-BG104301 p 25).
5. 92 000 kr ska tas hand om av staten (dvs. förverkas) från Alexis Matus Saavedra, Felipe Matus Saavedra och GDD Internethandel i Norden AB tillsammans som utbyte av brott.
6. Omhändertagna (i beslag tagna) föremål som använts som hjälpmedel vid brott/föremål som på grund av sin särskilda beskaffenhet och omständigheterna i övrigt kan befaras komma till brottslig användning; vågar, mått av olika slag, plastflaskor/nässprayflaskor, nässpraypumpar, plastbunkar, plasthandskar, sprutor, sked, skyddsmask och etikettskrivare ska tas om hand av staten (dvs. förverkas). Omhändertagandet ska fortsätta att gälla (Polismyndigheten i Stockholm; beslagsliggare 2017-5000-BG10899 p 1-2, 7, 10-13, 17, 24, 28-29, 38-40, 43-51, 58-60 och 64-80).
7. Omhändertagna (i beslag tagna) preparat/substanser som numera är klassade som narkotika eller hälsofarliga varor ska tas om hand av staten (dvs. förverkas). Omhändertagandet ska fortsätta att gälla (Polismyndigheten i Stockholm; beslagsliggare 2017-5000-BG 10899 p 18-23 och 25-26).

8. Omhändertagandet (beslaget) av dokument, etiketter, märkta påsar, flaskor med vätska, kuvert, dator, aceton, batterivatten och plastdunk ska vara kvar tills domen inte längre får överklagas i ansvarsdelen (dvs. har vunnit laga kraft) (Polismyndigheten i Stockholm; beslagsliggare 2017-5000-BG10899 p 5-6, 8-9, 14-16, 30-37, 41-42, 52, 55-56 och 61-63).

Häktning m.m.

Häktningsbegäran avslås.

Sekretess

Sekretessen enligt 43 kap 2 § och 35 kap 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) för de bilder på avlidna (aktbil. 256, s. 2-4, 11-14, 22-25, 40-41, 48, 71-72) som lagts fram inom stängda dörrar ska vara kvar i målet.

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 800 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning

1. Ola Salomonsson får ersättning av staten med 781 785 kr. Av beloppet avser 156 357 kr moms.
 2. Anna Björklund får ersättning av staten för arbete som målsägandebiträde med 317 390 kr. Av beloppet avser 63 478 kr moms.
 3. Thomas Bodström får ersättning av staten för arbete som målsägandebiträde med 363 026 kr. Av beloppet avser 72 605 kr moms.
 4. Claës Forsberg får ersättning av staten för arbete som målsägandebiträde med, rätt räknat, 27 120 kr. Av beloppet avser 5 424 kr moms.
 5. Staten ska svara för kostnaden för försvararna och för målsägandebiträderna.
-

Tilltalad

FELIPE Andres Matus Saavedra, 19940511-0553
Katarina Bangata 24 A Lgh 1301
116 39 Stockholm

Offentlig försvarare:

Advokat Jan Freij
Advokatfirman Evidentia HB
Jakob Westinsgatan 1 A
112 20 Stockholm

Åklagare

Kammaråklagarna Tomas Malmenby och Mikael Carlsson
Åklagarmyndigheten
Söderorts åklagarkammare i Stockholm
Box 1194
141 24 Huddinge

Målsägande

Se Målsägandebilaga

DOMSLUT

Brott som den tilltalade döms för

1. Vållande till annans död, grovt brott, 3 kap 7 § 2 st brottsbalken
2016-06-03 -- 2016-10-15 (8 tillfällen)
2. Vårdslöshet med narkotika, 1 § 1 st 1 p och 3 p och 3 a § narkotikastrafflagen (1968:64)
2016-08-12 -- 2016-10-20
3. Ringa narkotikabrott, 1 § 1 st 6 p och 2 § narkotikastrafflagen (1968:64)
2018-02-14
4. Brott mot lagen om förbud beträffande knivar och andra farliga föremål, 1 § 1 st och 4 § 1 st lagen (1988:254) om förbud beträffande knivar och andra farliga föremål
2018-02-18
5. Brott mot lagen om förbud mot vissa hälsofarliga varor, 3 § 1 st 2 p och 4 § 1 st lagen (1999:42) om förbud mot vissa hälsofarliga varor
2016-03-14 -- 2016-07-19
6. Brott mot lagen om förbud mot vissa hälsofarliga varor, 3 § 1 st 6 p och 4 § 1 st lagen (1999:42) om förbud mot vissa hälsofarliga varor
2016-10-20

Påföljd m.m.

Fängelse 4 år

Skadestånd

1. Felipe Matus Saavedra ska tillsammans (solidariskt) med Alexis Matus Saavedra och GDD Internethandel i Norden AB betala skadestånd till Madelaine Vesterlund med 60 000 kr plus ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 4 juni 2016 till dess betalning sker.
2. Felipe Matus Saavedra ska tillsammans (solidariskt) med Alexis Matus Saavedra och GDD Internethandel i Norden AB betala skadestånd till Tommy Jansson med 60 000 kr plus ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 4 juni 2016 till dess betalning sker.
3. Felipe Matus Saavedra ska tillsammans (solidariskt) med Alexis Matus Saavedra och GDD Internethandel i Norden AB betala skadestånd till Åsa Hall med 60 000 kr plus ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 10 juni 2016 till dess betalning sker.
4. Felipe Matus Saavedra ska tillsammans (solidariskt) med Alexis Matus Saavedra och GDD Internethandel i Norden AB betala skadestånd till Mikael Wideheim med 60 000 kr plus ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 10 juni 2016 till dess betalning sker.
5. Felipe Matus Saavedra ska tillsammans (solidariskt) med Alexis Matus Saavedra och GDD Internethandel i Norden AB betala skadestånd till dödsboet efter Lucas Wideheim med 5 000 kr.
6. Felipe Matus Saavedra ska tillsammans (solidariskt) med Alexis Matus Saavedra och GDD Internethandel i Norden AB betala skadestånd till Eeva Nordström med 60 000 kr plus ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 5 juli 2016 till dess betalning sker.
7. Felipe Matus Saavedra ska tillsammans (solidariskt) med Alexis Matus Saavedra och GDD Internethandel i Norden AB betala skadestånd till Freya Eloise Malmgren med 60 000 kr plus ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 5 juli 2016 till dess betalning sker.
8. Felipe Matus Saavedra ska tillsammans (solidariskt) med Alexis Matus Saavedra och GDD Internethandel i Norden AB betala skadestånd till Lenitha Liljeberg med 60 000 kr plus ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 2 augusti 2016 till dess betalning sker.
9. Felipe Matus Saavedra ska tillsammans (solidariskt) med Alexis Matus Saavedra och GDD Internethandel i Norden AB betala skadestånd till Urban Liljeberg med 60 000 kr plus ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 2 augusti 2016 till dess betalning sker.
10. Felipe Matus Saavedra ska tillsammans (solidariskt) med Alexis Matus Saavedra och GDD Internethandel i Norden AB betala skadestånd till Jessica Liljeberg Burman med 60 000 kr plus ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 2 augusti 2016 till dess betalning sker.
11. Felipe Matus Saavedra ska tillsammans (solidariskt) med Alexis Matus Saavedra och GDD Internethandel i Norden AB betala skadestånd till Anna Erlandsson med 62 480 kr plus ränta på 60 000 kr enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 4 augusti 2016 till dess betalning sker.

12. Felipe Matus Saavedra ska tillsammans (solidariskt) med Alexis Matus Saavedra och GDD Internethandel i Norden AB betala skadestånd till Stefan Erlandsson med 60 000 kr plus ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 4 augusti 2016 till dess betalning sker.
13. Felipe Matus Saavedra ska tillsammans (solidariskt) med Alexis Matus Saavedra och GDD Internethandel i Norden AB betala skadestånd till dödsboet efter Samuel Erlandsson med 24 389 kr.
14. Felipe Matus Saavedra ska tillsammans (solidariskt) med Alexis Matus Saavedra och GDD Internethandel i Norden AB betala skadestånd till Nils-Göran Tapper med 60 000 kr plus ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 4 augusti 2016 till dess betalning sker.
15. Felipe Matus Saavedra ska tillsammans (solidariskt) med Alexis Matus Saavedra och GDD Internethandel i Norden AB betala skadestånd till Lina Angelica Andersson med 60 000 kr plus ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 4 augusti 2016 till dess betalning sker.
16. Felipe Matus Saavedra ska tillsammans (solidariskt) med Alexis Matus Saavedra och GDD Internethandel i Norden AB betala skadestånd till Camilla Dannö med 60 000 kr plus ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 22 september 2016 till dess betalning sker.
17. Felipe Matus Saavedra ska tillsammans (solidariskt) med Alexis Matus Saavedra och GDD Internethandel i Norden AB betala skadestånd till Ove Olsson med 60 000 kr plus ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 22 september 2016 till dess betalning sker.
18. Felipe Matus Saavedra ska tillsammans (solidariskt) med Alexis Matus Saavedra och GDD Internethandel i Norden AB betala skadestånd till Andreas Viggo Olsson med 60 000 kr plus ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 22 september 2016 till dess betalning sker.
19. Felipe Matus Saavedra ska tillsammans (solidariskt) med Alexis Matus Saavedra och GDD Internethandel i Norden AB betala skadestånd till Birgit Jonsson med 60 000 kr plus ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 15 oktober 2016 till dess betalning sker.
20. Felipe Matus Saavedra ska tillsammans (solidariskt) med Alexis Matus Saavedra och GDD Internethandel i Norden AB betala skadestånd till Ulf Jonsson med 60 000 kr plus ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 15 oktober 2016 till dess betalning sker.

Förverkande och beslag

1. Omhändertagen (i beslag tagen) cannabis ska tas om hand av staten (dvs. förverkas). Omhändertagandet ska fortsätta att gälla (Polismyndigheten i Stockholm; beslagsliggare 2018-5000-BG17363 p 1-2).
2. Omhändertagen (i beslag tagen) kniv ska tas om hand av staten (dvs. förverkas). Omhändertagandet ska fortsätta att gälla (Polismyndigheten i Stockholm; beslagsliggare 2018-5000-BG18594 p 1).
3. I fråga om övriga beslut om omhändertagande och förverkande, se domslutet för Alexis Matus Saavedra, p. 1-8.

Häktning m.m.

Häktningsbegäran avslås.

Sekretess

I fråga om beslut om sekretess, se domslutet för Alexis Matus Saavedra.

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 800 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning

1. Jan Freij får ersättning av staten med 752 382 kr. Av beloppet avser 150 478 kr moms.
 2. För ersättning till målsägandebiträderna Thomas Bodström och Anna Björklund se domslutet för Alexis Matus Saavedra.
 3. Staten ska svara för kostnaden för försvararna och för målsägandebiträderna.
-

Motpart

GDD Internethandel i Norden AB, 556942-0770
Box 29
116 74 Stockholm

Ställföreträdare:

Alexis Matus
Fullerstatorget 4 Lgh 1202
141 35 Huddinge

Åklagare

Kammaråklagarna Tomas Malmenby och Mikael Carlsson
Åklagarmyndigheten
Söderorts åklagarkammare i Stockholm
Box 1194
141 24 Huddinge

Målsägande

Se Målsägandebilaga

DOMSLUT

Skadestånd

1. GDD Internethandel i Norden AB ska tillsammans (solidariskt) med Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra betala skadestånd till Madelaine Vesterlund med 60 000 kr plus ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 4 juni 2016 till dess betalning sker.
2. GDD Internethandel i Norden AB ska tillsammans (solidariskt) med Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra betala skadestånd till Tommy Jansson med 60 000 kr plus ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 4 juni 2016 till dess betalning sker.
3. GDD Internethandel i Norden AB ska tillsammans (solidariskt) med Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra betala skadestånd till Åsa Hall med 60 000 kr plus ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 10 juni 2016 till dess betalning sker.
4. GDD Internethandel i Norden AB ska tillsammans (solidariskt) med Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra betala skadestånd till Mikael Wideheim med 60 000 kr plus ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 10 juni 2016 till dess betalning sker.
5. GDD Internethandel i Norden AB ska tillsammans (solidariskt) med Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra betala skadestånd till dödsboet efter Lucas Wideheim med 5 000 kr.

6. GDD Internethandel i Norden AB ska tillsammans (solidariskt) med Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra betala skadestånd till Eeva Nordström med 60 000 kr plus ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 5 juli 2016 till dess betalning sker.
7. GDD Internethandel i Norden AB ska tillsammans (solidariskt) med Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra betala skadestånd till Freya Eloise Malmgren med 60 000 kr plus ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 5 juli 2016 till dess betalning sker.
8. GDD Internethandel i Norden AB ska tillsammans (solidariskt) med Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra betala skadestånd till Lenitha Liljeberg med 60 000 kr plus ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 2 augusti 2016 till dess betalning sker.
9. GDD Internethandel i Norden AB ska tillsammans (solidariskt) med Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra betala skadestånd till Urban Liljeberg med 60 000 kr plus ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 2 augusti 2016 till dess betalning sker.
10. GDD Internethandel i Norden AB ska tillsammans (solidariskt) med Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra betala skadestånd till Jessica Liljeberg Burman med 60 000 kr plus ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 2 augusti 2016 till dess betalning sker.
11. GDD Internethandel i Norden AB ska tillsammans (solidariskt) med Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra betala skadestånd till Anna Erlandsson med 62 480 kr plus ränta på 60 000 kr enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 4 augusti 2016 till dess betalning sker.
12. GDD Internethandel i Norden AB ska tillsammans (solidariskt) med Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra betala skadestånd till Stefan Erlandsson med 60 000 kr plus ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 4 augusti 2016 till dess betalning sker.
13. GDD Internethandel i Norden AB ska tillsammans (solidariskt) med Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra betala skadestånd till dödsboet efter Samuel Erlandsson med 24 389 kr.
14. GDD Internethandel i Norden AB ska tillsammans (solidariskt) med Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra betala skadestånd till Nils-Göran Tapper med 60 000 kr plus ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 4 augusti 2016 till dess betalning sker.
15. GDD Internethandel i Norden AB ska tillsammans (solidariskt) med Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra betala skadestånd till Lina Angelica Andersson med 60 000 kr plus ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 4 augusti 2016 till dess betalning sker.
16. GDD Internethandel i Norden AB ska tillsammans (solidariskt) med Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra betala skadestånd till Camilla Dannö med 60 000 kr plus ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 22 september 2016 till dess betalning sker.
17. GDD Internethandel i Norden AB ska tillsammans (solidariskt) med Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra betala skadestånd till Ove Olsson med 60 000 kr plus ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 22 september 2016 till dess betalning sker.

18. GDD Internethandel i Norden AB ska tillsammans (solidariskt) med Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra betala skadestånd till Andreas Viggo Olsson med 60 000 kr plus ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 22 september 2016 till dess betalning sker.
19. GDD Internethandel i Norden AB ska tillsammans (solidariskt) med Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra betala skadestånd till Birgit Jonsson med 60 000 kr plus ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 15 oktober 2016 till dess betalning sker.
20. GDD Internethandel i Norden AB ska tillsammans (solidariskt) med Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra betala skadestånd till Ulf Jonsson med 60 000 kr plus ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 15 oktober 2016 till dess betalning sker.

Betalningsskyldighet till staten

GDD Internethandel i Norden AB åläggs företagsbot med 8 500 000 kr.

Förverkande och beslag

I fråga om förverkande av utbyte av brott, se domslutet för Alexis Matus Saavedra, p. 5.

Sekretess

I fråga om beslut om sekretess, se domslutet för Alexis Matus Saavedra.

Övrigt

Tingsrätten ändrar beslutet om kvarstad 2016-10-28 på så sätt att beloppet som beläggs med kvarstad i stället ska vara 8 592 000 kr. Detta beslut gäller omedelbart och består till dess verkställighet kan ske, dock längst två månader efter att domen inte längre kan överklagas (dvs. har vunnit laga kraft).

Innehåll

SAMMANFATTNING AV DOMEN	16
INLEDNING OCH DISPOSITION	20
Bakgrund	20
ÅTALET MOT ALEXIS MATUS SAAVEDRA FÖR GROVT BOKFÖRINGSBROTT	21
Begäran och inställning	21
Utredningen	22
Tingsrättens bedömning	23
ÅTALET FÖR GROVT NARKOTIKABROTT, ALTERNATIVT VÅRDLÖSHET MED NARKOTIKA, BROTT MOT LAGEN OM FÖRBUD MOT VISSA HÄLSOFARLIGA VAROR OCH GROVT VÅLLANDE TILL ANNANS DÖD 25	
Grovt narkotikabrott alternativt vårdslöshet med narkotika och brott mot lagen om förbud mot vissa hälsofarliga varor.....	25
Begäran och inställningar	25
Påståenden om brott	25
Förverkande och beslag	26
Alexis Matus Saavedras inställning	27
Grovt narkotikabrott alternativt vårdslöshet med narkotika	27
Brott mot lagen om förbud mot vissa hälsofarliga varor	28
Felipe Matus Saavedras inställning	28
Grovt narkotikabrott alternativt vårdslöshet med narkotika	28
Brott mot lagen om förbud mot vissa hälsofarliga varor	29
Utredningen	29
Tingsrättens bedömning	29
Felipe Matus Saavedras roll i verksamheten	29
Skuld	32
Grovt narkotikabrott alternativt vårdslöshet med narkotika	32
Brott mot lagen om förbud mot vissa hälsofarliga varor	34
Åtalet för vållande till annans död, grovt brott	35
Bakgrund	35
Begäran	36
Påståenden om brott	36
Förverkande och beslag	37
Skadestånd	37
Inställningar	39
Alexis Matus Saavedra	39
Felipe Matus Saavedra	40
GDD Internethandel i Norden AB	41
Utredningen	41

Tingsrättens bedömning	41
Har bolaget sålt fentanylanalogueerna för forskningändamål?	45
Är det visat att de avlidna har dött av intag av fentanylanalogue som de har köpt av bolaget?	46
Har Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra genom försäljningen av fentanylanalogueerna vållat de avlidnas död?	48
Allmänt om straffbart vållande	48
Har Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra utfört en kontrollerad handling?	51
Har handlingen innefattat ett otillåtet risktagande?	52
Har oaktsamheten orsakat följderna på ett relevant sätt?	53
Har Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra varit personligt oaktsamma? ..	55
Slutsats och rubricering	59
Skadestånd	59
ÅTALET MOT ALEXIS MATUS SAAVEDRA FÖR ÖVERGREPP I	
RÄTTSSAK	61
Begäran och inställning	61
Utredningen	62
Tingsrättens bedömning	62
Skuld	62
Skadestånd	63
ÅTALET MOT FELIPE MATUS SAAVEDRA FÖR RINGA	
NARKOTIKABROTT OCH BROTT MOT LAGEN OM FÖRBUD	
BETRÄFFANDE KNIVAR OCH ANDRA FARLIGA FÖREMÅL	63
Begäran och inställning	63
Utredningen	64
Tingsrättens bedömning	64
Skuld	64
Ringa narkotikabrott	64
Brott mot lagen om förbud beträffande knivar och andra farliga föremål	65
NÄRINGSFÖRBUD	65
STRAFF	67
Alexis Matus Saavedra	67
Felipe Matus Saavedra	68
FRIHETSBERÖVANDEN	69
HÄKTNING	69
FÖRETAGSBOT	70
KVARSTAD	72
ÖVRIGA FRÅGOR	72

SÖDERTÖRNS TINGSRÄTT

DOM
2018-05-31

B 13806-16

Avdelning 2

Särskilda yrkanden	72
Brottsofferfonden	73
Ersättning till målsägandebiträden och försvarare	73
Sekretess.....	73
HUR MAN ÖVERKLAGAR.....	74

SAMMANFATTNING AV DOMEN

Tingsrätten dömer i denna dom Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra för vållande till annans död, grovt brott, i åtta fall. De döms även för vårdslöshet med narkotika i ett fall och för två brott mot lagen om förbud mot vissa hälsofarliga varor. Alexis Matus Saavedra döms även för tre bokföringsbrott och ett övergrepp i rättssak. Felipe Matus Saavedra döms även för ett ringa narkotikabrott och ett brott mot lagen om förbud beträffande knivar och andra farliga föremål. Alexis Matus Saavedra döms till fängelse i fem och ett halvt år och Felipe Matus Saavedra döms till fängelse i fyra år. Här följer en sammanfattning av huvuddragen i tingsrättens resonemang.

Grovt vållande till annans död

GDD Internethandel i Norden AB har drivit hemsidan RC24.se och där sålt olika substanser, bland annat akrylfentanyl och tetrahydrofuranfentanyl. Dessa är så kallade fentanylanaloger, det vill säga substanser som har en annan kemisk sammansättning men ungefär samma egenskaper som fentanyl. Fentanyl är en syntetisk opioid, som är narkotikaklassad och används inom sjukvården för att behandla svår smärta. Dess effekter påminner om heroin, men substansen är mer kraftfullt verkande än heroin. Akrylfentanyl och tetrahydrofuranfentanyl var vid den tid åtalet avser inte narkotikaklassade, men är det numera. Akrylfentanyl och tetrahydrofuranfentanyl är mycket farliga och leder inte sällan till att användare dör.

Alexis Matus Saavedra har varit ensam aktieägare och styrelseledamot i bolaget. Han är den som startat och i huvudsak styrt bolagets verksamhet. Felipe Matus Saavedra har varit styrelsesuppleant i bolaget. Han och Alexis Matus Saavedra har hävdade att han haft liten del bolagets verksamhet och i princip endast agerat som bud för försändelser. Enligt tingsrätten är det dock bevisat att de tillsammans och i

samförstånd hanterat fentanylaloger och de andra substanser som andra delar av åtalet avser.

Fentanylalogerna, liksom andra substanser RC24.se har sålt, har sålts för ”forskningsändamål” och inte för mänsklig konsumtion enligt Alexis Matus Saavedra och information på hemsidan. Tingsrättens bedömning är dock att de sålts som missbrukspreparat och att Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra varit medvetna om att de som köpt fentanylaloger avsett att använda dem i russyfte. Detta framgår bland annat av det faktum att preparaten sålts närmast uteslutande till privatpersoner och i nässprejflaskor. Tingsrätten har också bedömt att Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra varit medvetna om att fentanylaloger är mycket farliga och medför risk för att användaren dör.

Sex personer som har köpt akrylfentanyl och två personer som har köpt tetrahydrofuranfentanyl från RC24.se har dött till följd av förgiftning av dessa substanser. Enligt tingsrättens bedömning är det just den fentanylalog de köpt från RC24.se som orsakat dödsfallen. Detta framgår av det faktum att det i utredningen inte finns något spår av att någon av de avlidna köpt fentanylalog från någon annan säljare, medan samtliga någon eller några dagar före sin död köpt just den substans de dött av från RC24.se.

Att sälja så farliga preparat till personer som på goda grunder kan antas komma att använda dem i russyfte är en mycket riskfylld verksamhet. Det finns inget samhällsintresse som legitimerar en sådan verksamhet. Därmed har försäljningen inneburit ett otillåtet risktagande av Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra.

Att användarna har dött innebär att just den risk försäljningen innebar har förverkligats. För att konstatera att dödsfallen är en följd av försäljningen måste även slås fast att ingen av de avlidna avsiktligt tagit sitt liv. Om någon avsiktligt tagit sitt eget liv kan inte en annan person anses ha orsakat dödsfallet. Läkarbedömningar i sam-

band med dödsfallen och uppgifter från de avlidnas anhöriga visar att det inte varit fråga om självmord.

Enligt tingsrätten har både Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra begått brotten av så kallat medveten oaktsamhet. Det innebär att de insett att det fanns risk för en viss effekt (dödsfall) och att de var likgiltiga inför risken att effekten skulle inträffa. Risken att köpare skulle dö har inte varit ett tillräckligt skäl för dem att avstå från försäljningen.

Genom sitt handlande har Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra varit oaktsamma och de har därigenom orsakat de åtta avlidna personernas död. De döms därför för vållande till annans död. Brotten bedöms som grova, då de begåtts inom ett särskilt riskfyllt område och innefattat ett medvetet risktagande av allvarligt slag.

Samtliga anhöriga till de avlidna, som är målsägande i målet, får de skadestånd de begärt. Skadestånden ska betalas tillsammans av Alexis Matus Saavedra, Felipe Matus Saavedra och bolaget. Det totala skadeståndsbeloppet är 1 111 869 kr.

Vårdslöshet med narkotika

I bolaget har Alexis Matus Saavedra och Felipe Saavedra även hanterat ett kilo pentylon, som är narkotika. Utredningen visar att pentylonet hade levererats till bolaget i stället för den beställda, då icke narkotikaklassade substansen, PBDB. Tingsrätten har bedömt att Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra inte haft uppsåt till att de fått narkotika levererad och har därför i den delen dömt dem för vårdslöshet med narkotika.

Övrig brottslighet

I bolaget har även vissa hälsofarliga varor hanterats. Den hanteringen bedöms ha skett uppsåtligt och Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra döms där-

för för två brott mot lagen om förbud mot vissa hälsofarliga varor. Alexis Matus Saavedra döms även för tre bokföringsbrott, två i bolaget och ett i enskild näringsverksamhet. Brotten har begåtts av oaktsamhet och bedöms inte som grova. Alexis Matus Saavedra döms även för övergrepp i rättssak. Brottet består i att han med våld och hot försökt få bolagets bokförare att ändra sina uppgifter i utredningen om bokföringsbrotten. Felipe Matus Saavedra döms även för att ha innehaft en mindre mängd cannabis och för att av oaktsamhet ha innehaft en kniv när det inte varit befogat.

Straff

Tingsrättens bedömning, vilken i denna del är densamma som åklagarnas, är att straffvärdet för vållande till annans död för Alexis Matus Saavedra är två års fängelse per brott. För Felipe Matus Saavedra, som varit mindre delaktig i verksamheten i bolaget, är straffvärdet ett och ett halvt år för varje sådant brott. Enligt de regler för sammanläggning av straff som gäller bedöms det sammanlagda straffvärdet för Alexis Matus Saavedra vara sex år och för Felipe Matus Saavedra vara fyra år. Straffvärdet för Alexis Matus Saavedra reduceras med ett halvår för att han även meddelas näringsförbud i tio år.

Övriga frågor

Tingsrätten har inte funnit att det finns skäl för häktning. Alexis Matus Saavedra meddelas näringsförbud och tiden för detta sätts p.g.a. den allvarliga brottslighet han döms för till den maximala, tio år. Bolaget ska betala företagsbot med sammanlagt 8 500 000 kr, varav 500 000 kr för två bokföringsbrott och 1 000 000 kr för vart och ett av brotten vållande till annans död. Bolagets egendom beläggs med kvarstad för att företagsboten och ett förverkande av utbyte av brott ska kunna bli täckta vid utmätning.

INLEDNING OCH DISPOSITION

I denna dom behandlas fyra stämningsansökningar där påståenden om brott riktas mot Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra. Inledningsvis ges en kort bakgrund till åtalen. Därefter kommer tingsrätten att behandla skuldfrågan för varje del av åtalet för sig i den ordning talan väckts och frågorna om näringsförbud, straff, häktning, företagsbot och kvarstad samt övriga frågor i nu angiven ordning.

Bakgrund

Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra är bröder. De har båda arbetat i ett bolag som heter GDD Internethandel i Norden AB. Bolaget bildades i maj 2013. Bolagets verksamhet har i huvudsak bedrivits från en lägenhet på Älvsåkersgränd i Årsta, Stockholms stad. Alexis Matus Saavedra äger samtliga aktier i bolaget och är ensam styrelseledamot och firmatecknare. Felipe Matus Saavedra är styrelse-suppleant. Ändamålet med bolagets verksamhet har angetts som ”att driva handel över internet med det senaste inom kläder och accessoarer, hälsoprodukter, kosttillskott och hobby-elektronik och barnleksaker och därmed förenlig verksamhet”. I praktiken har bolagets verksamhet, under den tid åtalet gäller, utgjorts av försäljning av olika kemiska substanser över internet genom bolagets hemsida RC24.se.

Åklagarna har påstått att Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra begått vissa brott genom verksamheten i bolaget, såsom ett grovt narkotikabrott alternativt vårdslöshet med narkotika, två brott mot lagen om förbud mot vissa hälsofarliga varor samt vållande till annans död, grovt brott, i åtta fall. Vidare har åklagarna påstått att Alexis Matus Saavedra, i egenskap av bolagets ställföreträdare, har gjort sig skyldig till två grova bokföringsbrott rörande bolaget och ett grovt bokföringsbrott i enskild näringsverksamhet. Åklagarna har även begärt att Alexis Matus Saavedra ska dömas för övergrepp i rättssak och att Felipe Matus Saavedra ska dömas för

ringa narkotikabrott och brott mot lagen om förbud beträffande knivar och andra farliga föremål.

ÅTALET MOT ALEXIS MATUS SAAVEDRA FÖR GROVT BOKFÖRINGSBROTT

Begäran och inställning

Åklagarna har begärt att Alexis Matus Saavedra ska dömas för bokföringsbrott, grovt brott, i tre fall. De har påstått att följande har hänt.

Alexis Matus Saavedra är ansvarig ställföreträdare i GDD Internethandel I Norden AB. Han har uppsåtligt eller i andra hand av oaktsamhet åsidosatt bokförings-skyldigheten enligt bokföringslagen.

Åsidosättandet består av följande brister:

1. Räkenskapsår 2015

- Bolaget har redovisat intäkter månadsvis och i en gemensam verifikation vilket inte är förenligt med god redovisningssed. Bokförd omsättning uppgår till i vart fall 1,4 miljoner kronor.

- Verifikationsunderlagen till bokförda intäkter uppfyller inte kraven på verifikation enligt bokföringslagen 5 kap. 7 §. Det framgår inte av verifikationerna vad intäkterna avser, det saknas fullständiga uppgifter om vem som gjort enskilda inbetalningar och det saknas hänvisning till andra handlingar eller uppgifter som legat till grund för affärshändelserna. Affärshändelserna är inte tillräckligt verifierade och posterna kan inte kontrolleras. Bokförda intäkter är inte bedömbara.

2. Räkenskapsår 2016 - perioden 2016-01-01 – 2016-09-30

- Bolaget har redovisat intäkter månadsvis och i en gemensam verifikation vilket inte är förenligt med god redovisningssed. Bokförd omsättning uppgår till mera än 10 miljoner kronor.

- Verifikationsunderlagen till bokförda intäkter uppfyller inte kraven på verifikation enligt bokföringslagen 5 kap. 7 §. Det framgår inte av verifikationerna vad intäkterna avser, det saknas fullständiga uppgifter om vem som gjort enskilda inbetalningar och det saknas hänvisning till andra handlingar eller uppgifter som legat till grund för affärshändelserna. Affärshändelserna är inte tillräckligt verifierade och posterna kan inte kontrolleras. Bokförda intäkter är inte bedömbara.

Till följd av angivna brister kan rörelsens förlopp, bolagets ekonomiska resultat och ställning inte i huvudsak bedömas med ledning av bokföringen.

3. *Räkenskapsår 2015 – enskild firma*

Alexis Matus Saavedra har under 2015 bedrivit enskild näringsverksamhet och han har i denna verksamhet uppsåtligen eller i andra hand av oaktsamhet åsidosatt bokföringsskyldigheten enligt bokföringslagen.

Åsidosättandet består av följande brister:

- Företaget har redovisat intäkter månadsvis och i en gemensam verifikation vilket inte är förenligt med god redovisningssed. Bokförd omsättning uppgår till i vart fall 3,1 miljoner kronor.

- Verifikationsunderlagen till bokförda intäkter uppfyller inte kraven på verifikation enligt bokföringslagen 5 kap. 7 §. Det framgår inte av verifikationerna vad intäkterna avser, det saknas fullständiga uppgifter om vem som gjort enskilda inbetalningar och det saknas hänvisning till andra handlingar eller uppgifter som legat till grund för affärshändelserna. Affärshändelserna inte är tillräckligt verifierade och posterna kan inte kontrolleras. Bokförda intäkter är inte bedömbara.

Till följd av angivna brister kan rörelsens förlopp, firmans ekonomiska resultat och ställning inte i huvudsak bedömas med ledning av bokföringen.

Angiven brottslighet är i sin helhet att bedöma som grov eftersom den omfattat mycket betydande belopp, har satts i system, samt syftat till att dölja annan brottslighet av allvarligt slag (narkotikabrottslighet).

Lagrum: 11 kap. 5 § 2 st brottsbalken

Alexis Matus Saavedra har erkänt att han har varit ställföreträdare för bolaget samt att bokföringen varit bristfällig på det sätt åklagarna påstått, men har motsatt sig att dömas för brott. Grunden för hans inställning är att han överlämnat till en etablerad bokförare, Elias Mohseni, att sköta bokföringen och litat på denne. Han har uppgett att han därefter inte utfört några kontroller av hur bokföringen sköts.

Utredningen

Alexis Matus Saavedra har hörts. Vittnesförhör har hållits med Elias Mohseni.

Åklagarna har som skriftlig bevisning lagt fram revisionspromemorior och beslagsprotokoll.

Tingsrättens bedömning

Genom Alexis Matus Saavedras egna uppgifter och övrig bevisning är det bevisat att han har varit ansvarig för att bokföringsskyldigheten fullgörs i både GDD Internethandel i Norden AB och hans enskilda näringsverksamhet. På samma sätt är det bevisat att bokföringen i båda verksamheterna haft de brister åklagarna påstått. Frågan är om Alexis Matus Saavedra handlat med uppsåt eller av oaktsamhet och därför ska dömas för brott. Åklagarna har påstått att Alexis Matus Saavedra haft så kallat likgiltighetsuppsåt.

De brister som åklagarna gör gällande är att verifikationsunderlagen för bolagets intäkter är bristfälliga. Alexis Matus Saavedra har berättat att han, när han inledde samarbetet med Elias Mohseni, till denne hade med sig ett usb-minne med samtliga verifikationer för intäkterna i verksamheten. Enligt honom sa Elias Mohseni då att dessa inte behövdes för bokföringen, utan att det räckte att Alexis Matus Saavedra sparade dem själv. Alexis Matus Saavedra gjorde därför en sammanställning varje månad över intäkterna och de bokfördes i klump, med en gemensam verifikation. Elias Mohseni har uppgett att han anser att detta är en korrekt bokföring.

För att en gärningsperson ska anses ha likgiltighetsuppsåt krävs att det är ställt utom rimligt tvivel att personen vid tiden för gärningen insåg att det fanns en avsevärd risk för en viss effekt. Dessutom krävs att det är ställt utom rimligt tvivel att personen varit likgiltig inför riskens förverkligande. Risker att effekten inträffar ska alltså inte ha varit ett skäl för hen att avstå från gärningen. Hen skulle ha handlat likadant även om hen vetat att effekten skulle inträffa.

För att Alexis Matus Saavedra i detta fall ska dömas för uppsåtligt brott krävs alltså att tingsrätten finner det bevisat att han insåg att det fanns en risk att bokföringen blev felaktig och att han var likgiltig inför att den risken skulle förverkligas.

Alexis Matus Saavedras egna uppgifter, att han inledningsvis hade med sig alla verifikationsunderlag till Elias Mohseni, visar att han trott att dessa skulle ingå i bokföringen. Han har därmed insett att det fanns en risk för att bokföringen utan dem skulle komma att bli felaktig. Det är dock inte ställt utom rimligt tvivel att han skulle ha låtit sig nöja med Elias Mohsenis besked att dessa inte behövdes om han vetat om att bokföringen därmed skulle bli felaktig. Han har alltså inte haft uppsåt. Däremot har han, som ansvarig för bokföringen, haft anledning att kontrollera om det besked han fick verkligen stämde. Det har han inte gjort. Han har heller inte på något annat sätt kontrollerat att bokföringen varit korrekt. Han har därmed varit oaktsam och ska dömas för oaktsamt bokföringsbrott i tre fall.

Åklagarna har gjort gällande att brotten ska bedömas som grova då de avsett mycket betydande belopp, har satts i system och syftat till att dölja annan brottslighet av allvarligt slag, närmare angett till narkotikabrottslighet.

Brottsligheten har avsett mycket betydande belopp, vilket kan utgöra skäl att bedöma den som grov. Åsidosättandet av bokföringsskyldigheten har skett under relativt begränsad tid, under 2015 och de första tre kvartalen av 2016. Det kan därmed inte anses ha skett med sådan systematik att det därför finns skäl att bedöma brotten som grova. Det är inte heller visat att den syftat till att dölja narkotikabrottslighet. Som framgår nedan under bedömningen av åtalet för grovt narkotikabrott döms Alexis Matus Saavedra för vårdslöshet med narkotika. Bokföringsbrotten ligger i tiden delvis före det brottet och det finns inget stöd i utredningen för att de skett för att dölja det. I förarbetena till 11 kap. 5 § brottsbalken (prop. 1981/82:85 sid. 31) uttalas att den svårare graden av bokföringsbrott i praktiken torde komma ifråga endast vid uppsåtliga brott. Eftersom Alexis Matus Saavedra döms för endast oaktsamma brott och då några tungt vägande skäl att bedöma brotten som grova inte finns ska han dömas för brott av normalgraden.

I denna del döms Alexis Matus Saavedra alltså för tre bokföringsbrott av normalgraden.

**ÅTALET FÖR GROVT NARKOTIKABROTT, ALTERNATIVT
VÅRDLÖSHET MED NARKOTIKA, BROTT MOT LAGEN OM
FÖRBUD MOT VISSA HÄLSOFARLIGA VAROR OCH GROVT
VÅLLANDE TILL ANNANS DÖD**

**Grovt narkotikabrott alternativt vårdslöshet med narkotika och
brott mot lagen om förbud mot vissa hälsofarliga varor**

Begäran och inställningar

Påståenden om brott

Åklagarna har begärt att Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra ska dömas för i första hand grovt narkotikabrott och i andra hand vårdslöshet med narkotika samt för två fall av brott mot lagen om förbud mot vissa hälsofarliga varor. De har påstått att följande har hänt.

1. Grovt narkotikabrott, i första hand, vårdslöshet med narkotika, i andra hand

Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra, som varit företrädare för och/eller faktiskt verksamma i GDD Internethandel i Norden AB (556942-0770), har inom ramen för verksamheten, som i huvudsak bedrivits från en lägenhet på Älvsåkersgränd i Östberga i Stockholm, tillsammans och i samförstånd den 12 augusti 2016 eller kort tid därefter olovligen i överlåtelsesyfte förvärvat 1 000 gram pentylon, som är narkotika. Vidare har de tillsammans och i samförstånd, inom ramen för bedriven verksamhet, fram till den 20 oktober 2016 överlåtitt sammanlagt 329,49 gram av nämnd narkotika samt den 20 oktober 2016 i en lägenhet på Älvsåkersgränd och i ett fordon vid postterminalen i Årsta i Stockholm olovligen förvarat och innehaft resterande mängd om 670,51 gram pentylon.

Brottet är att bedöma som grovt, dels med beaktande av den stora mängden narkotika, dels då brottet utgjort ett led i en verksamhet som bedrivits yrkesmässigt.

Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra har begått gärningen med uppsåt.

För det fall gärningen inte har skett uppsåtligt, har Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra tillsammans och i samförstånd av grov oaktsamhet begått den. Den grova oaktsamheten består i att de, inom ett verksamhetsområde som är särskilt riskfyllt, tagit nämnd befattning med narkotikan utan att närmare kontrollera och/eller analysera preparatet eller låta företa åtgärder för att säkerställa vad de tagit befattning med.

Lagrum: 1 § 1 st 1 p, 3 p och 6 p och 3 § 1 st narkotikastrafflagen (i första hand), 3 a § narkotikastrafflagen (i andra hand)

2. Brott mot lagen om förbud mot vissa hälsofarliga varor

Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra har tillsammans och i samförstånd, inom ramen för en bedriven verksamhet, den 20 oktober 2016 i en lägenhet på Älvsåkersgränd i Östberga i Stockholm utan tillstånd innehaft 1,03 gram Efyron, 1,78 gram HDEP-28 och 10,3 gram Mexedron, allt vara som omfattas av lagen om förbud mot vissa hälsofarliga varor.

Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra har begått gärningen med uppsåt.

Lagrum: 3 § 1 st 6 p och 4 § 1 st lagen (1999:42) om förbud mot vissa hälsofarliga varor

3. Brott mot lagen om förbud mot vissa hälsofarliga varor

Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra har tillsammans och i samförstånd, inom ramen för en verksamhet som i huvudsak bedrivits från en lägenhet på Älvsåkersgränd i Östberga i Stockholm, vid följande tillfällen/tidsperioder utan tillstånd innehaft och överlåtitt 5F-PB-22 indazol, vara som omfattas av lagen om förbud mot viss hälsofarlig vara;

- den 14-15 mars 2016, en försändelse om 1,00 gram
- den 15-20 april 2016, en försändelse om 0,97 gram
- den 25-30 juni 2016, en försändelse om 4,97 gram
- den 18-19 juli 2016, en försändelse om 4,95 gram

Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra har begått gärningen med uppsåt.

Lagrum: 3 § 1 st 2 p och 4 § 1 st lagen (1999:42) om förbud mot vissa hälsofarliga varor

Åklagarna har påstått att Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra vid gärningarna enligt dessa åtalpunkter handlat med så kallat likgiltighetsuppsåt.

Förverkande och beslag

I anslutning till åtalpunkterna 1-3 har åklagarna begärt att tingsrätten beslutar

- a) att omhändertagen narkotika och kuvert/emballage ska tas hand om av staten (det vill säga förklaras förverkade)
- b) att omhändertagna hälsofarliga varor och kuvert/emballage ska tas hand om av staten
- c) att omhändertagna preparat/substanser och kuvert/emballage som vid tidpunkten för omhändertagandet varken var klassade som narkotika eller hälsofarlig vara men numera antingen är narkotikaklassade eller omfattas av lagen om förbud mot vissa hälsofarliga varor tas hand om av staten
- d) att omhändertagandet av en dator ska vara kvar till dess domen inte längre får överklagas (det vill säga har vunnit laga kraft) i ansvarsdelen
- e) att omhändertagna 92 000 kr ska tas om hand av staten som utbyte av brott.

Begäran under punkterna a-d riktar sig mot Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra. Begäran under punkten e riktar sig mot dem båda och GDD Internethandel i Norden AB. Samtliga inställningar och bedömningar av begäran att beslag ska vara kvar och att egendom ska förklaras förverkad redovisas i slutet av domen under rubriken *Särskilda yrkanden*.

Alexis Matus Saavedras inställning

Han har motsatt sig att dömas för brott och anfört följande.

Grovt narkotikabrott alternativt vårdslöshet med narkotika

Han ensam har utgjort bolagets styrelse. Han har ensam haft det övergripande ansvaret för verksamheten och fattat alla beslut. Han har valt produkterna och köpt in dem.

Den 12 augusti 2016 eller däromkring köpte han PBDB, en icke narkotikaklassad vara, som har visat sig vara pentylon. Han beställde cirka ett kilo PDBD och leveransen var vid ankomsten märkt PDBD. Han har inte haft anledning att tro att han fick en annan substans än den han beställde. Han ifrågasätter således inte att han har innehaft och överlåtit påstådda mängder pentylon, men menar att han inte haft uppsåt att inneha eller överlåta en narkotikaklassad substans. Han har tvärtom kontrollerat vid inköp att beställd vara inte var narkotikaklassad.

Han har tidigare anlitat laboratorier i England, Holland och Spanien för att kontrollera vissa mottagna leveranser. Vid de kontroller han gjort har levererade substanser visat sig stämma med vad han beställt. Han har dock inte kontrollerat just denna leverans. Han har inte haft uppsåt och inte heller varit oaktsam. Han har kontrollerat substanserna så gott han har kunnat.

Brott mot lagen om förbud mot vissa hälsofarliga varor

Han har innehaft påstådda varor, men har inte haft uppsåt till att de omfattades av lagen om förbud mot vissa hälsofarliga varor. Han har bevakat klassningsförfarandena noga och gjort sig av med varor inför att de skulle klassas på det sättet.

Felipe Matus Saavedras inställning

Felipe Matus Saavedra har motsatt sig att dömas för brott och anført följande.

Grovt narkotikabrott alternativt vårdslöshet med narkotika

Han har inte varit vare sig faktisk eller legal ställföreträdare för bolaget. Han har inte uppsåtligt förvärvat någon narkotika tillsammans eller i samförstånd med Alexis Matus Saavedra. Han har inte överlåtit, förvarat eller innehaft narkotika. Han ifrågasätter inte att preparaten som har sålts är narkotika samt att de har sålts i den mängd, på den plats och vid de tidpunkter åklagarna har påstått.

Han har inte heller begått gärningen tillsammans och i samförstånd med Alexis Matus Saavedra av grov oaktsamhet. Han ifrågasätter inte att det rör sig om ett riskfyllt verksamhetsområde. Han har inte haft skäl att närmare kontrollera och analysera preparaten eller låta företa åtgärder för att säkerställa vad han och Alexis Matus Saavedra har tagit befattning med. Han har varit varken medvetet eller omedvetet oaktsam.

Brott mot lagen om förbud mot vissa hälsofarliga varor

Han förnekar gärningen. Han har inte tillsammans med Alexis Matus Saavedra innehaft eller överlåtit påstådda varor.

Utredningen

Alexis Matus Saavedra och Felipe Maatus Saavedra har hörts.

Åklagarna har som skriftlig bevisning lagt fram information från bolagsregistret; promemorior; uppgifter om köpevillkor, leverans, betalning och priser från RC24.se; orderbeställning; skärmdump från LS Research Chemlabs hemsida; uppgifter från hemsidan Reddit; beslagsprotokoll; analysbesked; orderbekräftelser och innehåll i telefontömning. De har även åberopat syn av fotografier.

Tingsrättens bedömning*Felipe Matus Saavedras roll i verksamheten*

Tingsrätten prövar först frågan om Felipe Matus Saavedra haft en sådan roll i verksamhetens drift och förpliktelser att han kan åläggas ett ansvar i egenskap av gärningsperson.

Såsom har redogjorts för ovan har Alexis Matus Saavedra varit styrelse och ensam aktieägare i bolaget. Han har viss utbildning i kemi och har själv berättat om sitt intresse för kemiska substanser. Han är tio år äldre än Felipe Matus Saavedra. Utifrån de uppgifter Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra har lämnat råder inget tvivel om att Alexis Matus Saavedra är den som har startat bolaget, varit mest drivande och huvudansvarig för verksamheten. Felipe Matus Saavedra har under huvudförhandlingen uppgett att han har varit verksam i bolaget som anställd.

Han har beskrivit sin medverkan som att han lagt in redan förpackade substanser i försändelser Alexis Matus Saavedra redan förberett samt åkt till posten och lämnat och hämtat försändelser. Alexis Matus Saavedra har bekräftat uppgifterna. Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra har under huvudförhandlingen förmedlat en bild av att Felipe Matus Saavedra varit en ”springpojke” som inte har haft någon djupare kännedom om verksamheten. Av den bevisning som lagts fram framgår dock att Felipe Matus Saavedra har haft en betydligt större roll i bolaget än vad han och Alexis Matus Saavedra hävdar.

Felipe Matus Saavedra var under den relevanta tiden styrelsesuppleant i bolaget. Han arbetade heltid i bolaget och hade, åtminstone under de senaste månaderna innan han greps i oktober 2016, samma månadslön som Alexis Matus Saavedra, 35 000 kr före skatt.

Alexis Matus Saavedra har i förhör under förundersökningen berättat att Felipe Matus Saavedras uppgifter var att svara på mejl, sköta kundsupport, kolla bankkontot och väga upp och förpacka. Han har under huvudförhandlingen kommit med nya uppgifter om att det var han ensam som hanterade alla substanser och att detta gjordes i en källarlokal som han hyrde av en kompis. Enligt Alexis Matus Saavedra har han förvarat varor i lägenheten på Älvsåkersgränd, flyttat dem till lokalen där han ensam har hanterat substanserna och förpackat dem för att sedan ta dem tillbaka till lägenheten där Felipe Matus Saavedra lagt dem i försändelser Alexis Matus Saavedra förberett och tagit dem till posten. Det framstår som ett orimligt ineffektivt sätt att bedriva verksamheten på att Felipe Matus Saavedras arbete skulle begränsas till att lägga iordningsställda substanser i iordningsställda försändelser. Det framstår också som osannolikt att Alexis Matus Saavedra skulle ha hunnit med att utföra allt detta arbete själv. Eftersom de enligt egna uppgifter inte uppfattat verksamheten som olaglig eller på annat sätt illegitim har det inte heller funnits någon anledning för dem att organisera arbetet på det sättet. Tingsrätten noterar även att Alexis Matus Saavedra vid ett tillfälle under huvudförhandlingen sagt ”vi”

när han beskrivit hur förpackning av substanser gått till samt att han har lämnat uppgifterna om källarlokalen först vid huvudförhandlingen utan någon godtagbar förklaring till att han inte nämnt den tidigare.

Det har även framgått att Felipe Matus Saavedra har drivit verksamheten när Alexis Matus Saavedra varit bortrest. Av tömning av Felipe Matus Saavedras telefon framgår att han i sms skrivit att han tog hand om det mesta då brodern var bortrest. Utifrån Alexis Matus Saavedras och Felipe Matus Saavedras egna uppgifter står vidare klart att Felipe Matus Saavedra var den enda person som hade möjlighet att ta hand om verksamheten när Alexis Matus Saavedra var borta. Av den skriftliga bevisningen framgår att vissa beställningar har gjorts från Felipe Matus Saavedras mejlkonto. Åklagarna har uppgett att det inte kan uteslutas att Alexis Matus Saavedra har gjort beställningarna i sin brors namn, men det finns även bekräftelser och fraktsedlar beträffande sprejflaskor och vågar med angivande av Felipe Matus Saavedras mobiltelefonnummer.

I sms som Felipe Matus Saavedra har skickat framgår att han har haft insyn i bolagets ekonomi; hur mycket pengar som har funnits på kontot och hur mycket bolaget betalar i moms. Av uppgifter som bolagets bokförare har lämnat framgår att Felipe Matus Saavedra har lämnat bokföringsmaterial till denne vid flera tillfällen och att han har följt med sin bror på möten med bokföraren.

Åklagarna har gjort gällande att Felipe Matus Saavedras vän Sebastian Sanchez, som tidigare varit misstänkt i målet, har deltagit i bolagets verksamhet och att Felipe Matus Saavedra har haft en arbetsledande roll i förhållande till honom. Felipe Matus Saavedra har i sms i juli till september 2016 bland annat skrivit att *"Sebbe har bästa chefen", "bara för att jag kom sent tror han att han kan komma sent, jag ska sänka hans lön"* och *"Sebbe fråga om jag kan hämta och lämna han varje dag framöver"*. Av analysbesked framgår att en skyddsmask som har hittats i lägenheten på Älvsåkersgränd både har Sebastian Sanchezs DNA och spår av

tetrahydrofuranfentanyl på sig. Sebastians Sanchezs fingeravtryck finns också på en spruta med spår av tetrahydrofuranfentanyl och plastdunkar med batterivatten. Det finns foton från tömning av Sebastian Sanchezs telefon som visar denne i en skyddsmask i lägenheten och ett foto på honom med två nässprejflaskor. Det finns även ett foto, som Felipe Matus Saavedra smsat till någon, på honom och Sebastian Sanchez taget i lägenheten där de båda sitter med bar överkropp. I textraden har han skrivit *"de här e miljon outfit"*. Felipe Matus Saavedra har uppgett att Sebastian Sanchez är hans vän men att denne inte har haft något med verksamheten att göra utan att innehållet i sms och bilder endast är skämt. Utifrån den bevisning som åklagarna har lagt fram råder det dock inget tvivel om att Sebastian Sanchez på något sätt har medverkat i verksamheten och att Felipe Matus Saavedra har haft en överordnad roll i förhållande till honom.

Sammantaget anser tingsrätten att det utifrån de omständigheter som har beskrivits ovan är bevisat att Felipe Matus Saavedra haft en aktiv och framträdande roll i bolagets verksamhet. Det är på samma sätt bevisat att den hantering av pentylon, hälsofarliga varor och fentanylanaloger som provas nedan har Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra utfört tillsammans och i samförstånd. Vad detta har för närmare betydelse för bedömningen av åtalet framgår i det följande.

Skuld

Grovt narkotikabrott alternativt vårdslöshet med narkotika

Av utredningen framgår att Alexis Matus Saavedra till bolagets verksamhet beställt ett kilo av substansen PBDB, ett preparat som vid aktuell tid inte var narkotikaklassat, men fått levererat pentylon, som var narkotikaklassat. En del av detta har sålts vidare. Det är alltså i objektivt hänseende utrett att pentylon har hanterats på det sätt och i de mängder åklagarna påstått. Frågan är om Alexis Matus Saavedra haft uppsåt som omfattar att det var fråga om pentylon. Frågan är också om och i så

fall i vilken utsträckning och med vilket uppsåt Felipe Matus Saavedra varit delaktig i hanteringen.

Av det faktum att Alexis Matus Saavedra tidigare skickat levererade preparat på analys för att kontrollera att rätt substans levererats framgår att han varit medveten om att det fanns en risk för att få något annat än det som hade beställts. Han har alltså insett risken för att fel substans skulle levereras. Vid detta tillfälle har han inte analyserat det som levererats, vilket han förklarat med att det laboratorium han tidigare använt inte längre gick att anlita. Han har också uppgett att han hade beställt från samma leverantör tidigare och att de analyser han gjort av varor därifrån alltid visat att han fått rätt substans. Vidare har han berättat att han i verksamheten var mycket noga med att inte hantera narkotikaklassade substanser. Vid husrannsakan i lägenheten på Älvsåkersgränd i oktober 2016 beslagstogs ett stort antal substanser, som senare analyserats. Av dessa var det endast det pentylon som nu behandlas som var narkotikaklassat. Detta stärker bilden av att Alexis Matus Saavedra varit mån om att inte hantera narkotikaklassade preparat. Därmed kan det inte anses ställt utom rimligt tvivel att han varit likgiltig inför förverkligandet av risken att det han köpt in var narkotika. Han har alltså inte haft uppsåt till att substansen var narkotika. Den som sysslar med denna typ av verksamhet, som innebär en stor risk för att av misstag få en substans som är narkotika levererad, har dock ett ansvar för att kontrollera vad som levererats. Genom att – medveten om denna risk – hantera och sälja substansen vidare utan att på något sätt först kontrollera att han verkligen fått det han beställt, har Alexis Matus Saavedra varit grovt oaktsam. Han ska därför i denna del dömas för vårdslöshet med narkotika enligt åklagarnas begäran i andra hand.

Som tidigare konstaterats har Felipe Matus Saavedra haft en betydligt större roll i verksamheten än vad han själv och Alexis Matus Saavedra uppgett. Med den roll han haft måste även han ha varit medveten om att det fanns en risk för att något som levererats varit narkotika och inte den substans som beställts. Han har därför varit

grovt oaktsam på samma sätt som sin bror i förhållande till det faktum att det var narkotika som hanterades. Även han ska därför i denna del dömas för vårdslöshet med narkotika.

Brott mot lagen om förbud mot vissa hälsofarliga varor

Genom den skriftliga bevisningen är det utrett att de substanser åklagarna påstått har hanterats på det sätt och i de mängder som anges i gärningsbeskrivningen under dessa åtalpunkter. Varken Alexis Matus Saavedra eller Felipe Matus Saavedra har heller ifrågasatt detta.

Alexis Matus Saavedra har uppgett att han inte kan förklara varför bolaget innehaft och hanterat dessa substanser. Han har berättat att han varit mycket noga med att följa när olika preparat klassats som narkotika eller hälsofarliga varor och då genast slutat hantera dem. I detta fall har hans enda förklaring varit att han måste ha missat att följa klassificeringen och avsluta bolagets hantering av dessa substanser.

De substanser som åtalpunkten 2 gäller klassades som hälsofarliga varor i januari och i augusti 2016. Substansen i åtalpunkten 3 klassades på detta sätt i augusti 2014. Det framgår av Alexis Matus Saavedras uppgifter att han varit fullt medveten om risken för att de substanser som sålts varit klassade som hälsofarliga varor. Med den delaktighet och insyn i verksamheten som tingsrätten kommit fram till att Felipe Matus Saavedra haft måste han också ha insett risken för detta. Genom att hantera dessa substanser relativt lång tid efter att klassningen skedde och utan att kontrollera om de var klassade eller inte, har de uppenbart varit likgiltiga inför förverkligandet av risken för att de varit klassade. De har alltså i denna del båda haft likgiltighetsuppsåt och ska båda dömas för brott mot lagen om förbud mot hälsofarliga varor i två fall.

Åtalet för vållande till annans död, grovt brott

Bakgrund

Såsom har nämnts ovan har bolaget, under den tid som åtalet omfattar, sålt olika substanser över internet genom hemsidan RC24.se. På hemsidan framgick av köpevillkoren att alla produkter som salufördes via hemsidan var avsedda att användas för forskningsändamål och inte för mänsklig konsumtion och att bolaget avsåg sig ansvar för eventuella skador till följd av bruk av produkterna.

Under den för åtalet relevanta perioden sålde bolaget bland annat så kallade fentanylanaloger. Fentanyl är en narkotikaklassad substans som tillhör gruppen syntetiska opioider. Ruseffekterna från fentanyl liknar de från heroin, men substansen har av Folkhälsomyndigheten konstaterats vara 30-50 gånger mer potent (det vill säga mer kraftigt verkande) än heroin och 80-100 gånger mer potent än morfin. Fentanyl har en starkt smärtstillande effekt och används inom sjukvården sedan många år för behandling av svår smärta. Som missbruksmedel kan fentanyl användas i ångestdämpande syfte samt för att förebygga och dämpa abstinenssymtom. Det finns olika varianter av fentanyl, så kallade fentanylanaloger, varav vissa är klassade som narkotika och andra inte. De flesta fentanylanaloger är betydligt mer potenta än heroin och morfin, även om potensen mellan olika analoger varierar.

Åklagarna har påstått att Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra, genom försäljning av då icke narkotikaklassade fentanylanaloger via bolaget, har vållat åtta personers död.

Begäran***Påståenden om brott***

Åklagarna har begärt att Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra ska dömas för vållande till annans död, grovt brott, i åtta fall. De har påstått att följande har hänt.

Vållande till annans död, grovt brott, i åtta fall

Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra, som varit företrädare för och/eller faktiskt verksamma i GDD Internethandel i Norden AB (556942-0770; i det följande benämnt företaget) har via företagets hemsida RC24.se sålt akrylfentanyl och tetrahydrofuranfentanyl. Verksamheten har i huvudsak bedrivits från en lägenhet på Älvsåkersgränd i Östberga i Stockholm. Under tidsperioden den 6 maj 2016 fram till den 16 augusti 2016 har de sålt akrylfentanyl, substans som i sex fall genom intag och förgiftning orsakat persons död. Under tidsperioden den 1 september 2016 fram till och med den 18 oktober 2016 har de sålt tetrahydrofuranfentanyl, substans som i två fall genom intag och förgiftning orsakat persons död.

Akrylfentanyl och tetrahydrofuranfentanyl är giftiga, svår doserade och leder inte sällan till döden vid användning.

Substanserna har varit avsedda att intas nasalt och har sålts i nässprayflaskor i vilka mängden substans per dusch kan skilja sig åt.

Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra har sålt substanserna;

- utan att förvissa sig om att mängden substans i flaskorna stämmer överens med den mängd som angetts i produktbeskrivningen,
- utan att upplysa om hur sprayflaskornas funktion kan påverka doseringen,
- utan att varna för och/eller informera om substansernas farlighet,
- utan att ge anvisningar om hur substanserna bör intas för att minska risken för överdosering,
- utan att kontrollera vilka som är tänkta att inta substanserna och under vilka former

Genom sitt agerande har Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra tillsammans och i samförstånd av oaktsamhet orsakat följande personers död.

- Fredrik Jansson, född 1990, anträffad död den 4 juni 2016 i Mullsjö genom förgiftning av akrylfentanyl, som sålts och levererats under tidsperioden den 31 maj 2016 fram till och med den 2 juni 2016 (åtalspunkt 4)
- Lucas Wideheim, född 1990, anträffad död den 10 juni 2016 i Hörby genom förgiftning av akrylfentanyl, som sålts och levererats den 8 juni 2016 (åtalspunkt 5)
- Erik Nordström, född 1984, anträffad död den 5 juli 2016 i Motala genom förgiftning av akrylfentanyl, som sålts och levererats den 4 juli 2016 (åtalspunkt 6)
- Erik Liljeberg, född 1993, anträffad död den 2 augusti 2016 i Orsa genom förgiftning av akrylfentanyl, som sålts och levererats under tidsperioden den 27-29 juli 2016 (åtalspunkt 7)
- Samuel Erlandsson, född 1987, anträffad död den 4 augusti 2016 i Ale genom förgiftning av akrylfentanyl, som sålts och levererats under tidsperioden den 21 juli 2016 fram till och med den 2 augusti 2016 (åtalspunkt 8)

- Per Karlsson, född 1978, anträffad död den 4 augusti 2016 i Halmstad genom förgiftning av akrylfentanyl, som sålts och levererats under tidsperioden den 26 juli 2016 fram till och med den 4 augusti 2016 (åtalpunkt 9)
- Marcus Olsson, född 1991, anträffad död den 22 september 2016 i Åre genom förgiftning av tetrahydrofuranfentanyl, som sålts och levererats under tidsperioden den 20-22 september 2016 (åtalpunkt 10)
- Emma Jonsson, född 1987, anträffad död den 15 oktober 2016 i Enskede i Stockholm genom förgiftning av tetrahydrofuranfentanyl, som sålts och levererats under oktober 2016 fram till och med den 14 oktober (åtalpunkt 11)

Brotten, vållande till annans död, är att bedöma som grova, eftersom gärningarna har utförts inom område som är särskilt riskfyllt och respektive gärning innefattat att medvetet risktagande av allvarligt slag.

Lagrum: 3 kap. 7 § 2 st brottsbalken

Förverkande och beslag

I anslutning till åtalpunkterna 4-11 i har åklagarna begärt att tingsrätten beslutar

- a) att omhändertagna vågar, mått, plastflaskor/nässprejflaskor, nässprejpumpar, plastbunkar, plasthandskar, sprutor, sked, skyddsmask och etikettskrivare, ska tas hand om av staten
- b) att omhändertagna preparat/substanser som numera är klassade som narkotika eller som hälsofarliga varor ska tas om hand av staten
- c) att omhändertagandet av dokument, etiketter, märkta påsar, flaskor med väska, kuvert, dator, acetone, batterivatten och plastdunk ska vara kvar till dess domen inte längre får överklagas i ansvarsdelen.

Skadestånd

Följande personer, som är målsägande och instämmer i åklagarnas begäran (det vill säga biträder åtalet), har begärt att tingsrätten beslutar att Alexis Matus Saavedra, Felipe Matus Saavedra och bolaget tillsammans (solidariskt) ska betala skadestånd till dem enligt följande.

1. Madeleine Vesterlund (förälder till Fredrik Jansson) med 60 000 kr för sveda och värk plus ränta enligt 6 § räntelagen på beloppet från den 4 juni 2016 tills beloppet är betalt.
2. Tommy Jansson (förälder till Fredrik Jansson) med 60 000 kr för sveda och värk plus ränta enligt 6 § räntelagen på beloppet från den 4 juni 2016 tills beloppet är betalt.
3. Åsa Hall (förälder till Lucas Wideheim) med 60 000 kr för sveda och värk plus ränta enligt 6 § räntelagen på beloppet från den 10 juni 2016 tills beloppet är betalt.

4. Mikael Wideheim (förälder till Lucas Wideheim) med 60 000 kr för sveda och värk plus ränta enligt 6 § räntelagen på beloppet från den 10 juni 2016 tills beloppet är betalt.
5. Eeva Nordström (förälder till Erik Nordström) med 60 000 kr för sveda och värk plus ränta enligt 6 § räntelagen på beloppet från den 5 juli 2016 tills beloppet är betalt.
6. Freya Eloise Malmgren (barn till Erik Nordström) med 60 000 kr för sveda och värk plus ränta enligt 6 § räntelagen på beloppet från den 5 juli 2016 tills beloppet är betalt.
7. Lenitha Liljeberg (förälder till Erik Liljeberg) med 60 000 kr för sveda och värk plus ränta enligt 6 § räntelagen på beloppet från den 2 augusti 2016 tills beloppet är betalt.
8. Urban Liljeberg (förälder till Erik Liljeberg) med 60 000 kr för sveda och värk plus ränta enligt 6 § räntelagen på beloppet från den 2 augusti 2016 tills beloppet är betalt.
9. Jessica Liljeberg Burman (barn till Erik Liljeberg) med 60 000 kr för sveda och värk plus ränta enligt 6 § räntelagen på beloppet från den 2 augusti 2016 tills beloppet är betalt.
10. Anna Erlandsson (förälder till Samuel Erlandsson) med 60 000 kr för sveda och värk plus ränta enligt 6 § räntelagen på beloppet från den 4 augusti 2016 tills beloppet är betalt samt ersättning för sjukvårdskostnader med 2 480 kr.
11. Stefan Erlandsson (förälder till Samuel Erlandsson) med 60 000 kr för sveda och värk plus ränta enligt 6 § räntelagen på beloppet från den 4 augusti 2016 tills beloppet är betalt.
12. Nils-Göran Tapper (förälder till Per Karlsson) med 60 000 kr för sveda och värk plus ränta enligt 6 § räntelagen på beloppet från den 4 augusti 2016 tills beloppet är betalt.
13. Lina Angelica Andersson (barn till Per Karlsson) med 60 000 kr för sveda och värk plus ränta enligt 6 § räntelagen på beloppet från den 4 augusti 2016 tills beloppet är betalt.
14. Camilla Dannö (förälder till Marcus Olsson) med 60 000 kr för sveda och värk plus ränta enligt 6 § räntelagen på beloppet från den 22 september 2016 tills beloppet är betalt.
15. Ove Olsson (förälder till Marcus Olsson) med 60 000 kr för sveda och värk plus ränta enligt 6 § räntelagen på beloppet från den 22 september 2016 tills beloppet är betalt.
16. Andreas Viggo Olsson (barn till Marcus Olsson) med 60 000 kr för sveda och värk plus ränta enligt 6 § räntelagen på beloppet från den 22 september 2016 tills beloppet är betalt.
17. Birgit Jonsson (förälder till Emma Jonsson) med 60 000 kr för sveda och värk plus ränta enligt 6 § räntelagen på beloppet från den 15 oktober 2016 tills beloppet är betalt.
18. Ulf Jonsson (förälder till Emma Jonsson) med 60 000 kr för sveda och värk plus ränta enligt 6 § räntelagen på beloppet från den 15 oktober 2016 tills beloppet är betalt.

Vidare har dödsboet efter Lucas Wideheim begärt att Alexis Matus Saavedra, Felipe Matus Saavedra och bolaget tillsammans till dödsboet ska betala 5 000 kr för begravningskostnader. Dödsboet efter Samuel Erlandsson har begärt att Alexis Matus

Saavedra, Felipe Matus Saavedra och bolaget tillsammans till dödsboet ska betala 24 389 kr för begravningskostnader.

Målsägandena har förtydligat att grunden för begäran om skadestånd mot bolaget i första hand är så kallat organansvar enligt 2 kap. 1 § skadeståndslagen. I andra hand görs gällande att bolaget ansvarar för den skada Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra orsakat genom fel och försummelse i tjänsten, så kallat principalansvar enligt 3 kap. 1 § skadeståndslagen. Fel och försummelse påstås föreligga genom att Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra har handlat på det sätt som framgår av åklagarnas gärningsbeskrivning och därigenom vållat målsägandena skador. Det görs gällande att skadorna har samband med de anställdas arbetsuppgifter och har kunnat förutses av arbetsgivaren.

Inställningar

Alexis Matus Saavedra

Han går inte med på att dömas för brott.

Han har som enda styrelseledamot i bolaget det övergripande ansvar för verksamheten och har fattat alla beslut. Han har valt produkterna, köpt in dem och preparerat dem.

Han har sålt akrylfentanyl och tetrahydrofuranfentanyl genom bolagets hemsida RC24.se. Han ifrågasätter inte att bolaget har sålt fentanylanaloger till de avlidna. Han ifrågasätter inte heller att dödsfallen har skett genom aktuella substanser. Han går dock inte med på att det är just de substanser som bolaget har sålt som har orsakat dödsfallen.

Bolaget har sålt substanserna med information om att de inte var avsedda för mänsklig konsumtion och att de inte ska inhaleras. Substanserna har sålts för forskningsändamål. Han går med på att mängden substans kan skilja vid dosering och att bolaget inte har upplyst om hur sprejflaskans funktion kan påverka doseringen. Bolaget har inte varnat eller informerat om substansernas farlighet.

Han går med på att substanserna kan vara skadliga vid intag. Han kände dock inte till substansernas farlighet vid tiden för försäljningen.

Han har inte varit oaksam och det rör sig inte om ett medvetet risktagande.

Han går inte med på att betala skadestånd. Han godtar skäligheten av de belopp som har begärts och sättet att beräkna ränta.

Felipe Matus Saavedra

Han går inte med på att dömas för brott.

Han har inte deltagit i bolagets verksamhet på sådant sätt att han har gjort sig skyldig till påstådda brott. Han har inte sålt akrylfentanyl eller tetrahydrofuranfentanyl tillsammans med Alexis Matus Saavedra.

Han har arbetat i bolaget och har inte haft någon beslutsfattande eller verksamhetsdrivande roll. Han vet ingenting om fentanyl. Han känner inte till dessa preparats farlighet eller potens. Han har varit noga med att de preparat som han har hanterat inte varit narkotikaklassade eller hälsofarliga.

Han ifrågasätter inte att dödsorsaken i aktuella fall är förgiftning av aktuella substanser. Han ifrågasätter inte att det är fråga om farliga substanser som är svåra att dosera. Han har inte haft anledning att kontrollera preparaten, förvissa sig om

mängden i flaskorna och hur doseringen kan påverkas, att varna eller informera särskilt eller ge särskilda anvisningar om intagandet.

Han går inte med på att dödsfallen måste vara en följd av försäljningen.

Han har inte varit oaktsam, varken medvetet eller omedvetet. Han har inte insett att det fanns en risk för döden. Han har inte, och borde inte heller haft, skälig anledning att anta att döden kunde följa.

Han går inte med på att betala skadestånd. Han godtar skäligheten av de belopp som har begärts och sättet att beräkna ränta.

GDD Internethandel i Norden AB

Bolaget går inte med på att betala skadestånd men godtar skäligheten av de belopp som har begärts och sättet att beräkna ränta.

Utredningen

Åklagarna har åberopat den bevisning som framgår av domsbilaga 1.

Tingsrättens bedömning

Inledningsvis är följande ostridigt och utrett genom den åklagarnas bevisning.

På bolagets hemsida, RC24.se, framgick av köpevillkoren att alla produkter som salufördes via hemsidan var avsedda att användas för forskningsändamål och inte för mänsklig konsumtion samt att bolaget avsade sig ansvar för eventuella skador till följd av bruk av produkterna.

De kemiska preparaten har sålts nästan uteslutande till privatpersoner. Bolagets köpare fick substanserna levererade direkt hem i brevlådan eller via postförskott. Bolaget har haft cirka 5 000 registrerade kunder och ungefär lika många oregistrerade. På bolagets försändelser har som avsändare angetts ”kontorshallen.se” eller ”virtekkonline.se” samt adressen till en postbox bolaget hade i Årsta.

Fentanyl är ett registrerat läkemedel i Sverige. Det är starkt smärtstillande och används rutinmässigt för smärtlindring och vid narkos och kirurgi. Fentanyl kan beredas i olika former bland annat genom injicering, som plåster, sugtabletter och nässprej. När fentanyl intas genom nässprej ger en dos om 50 mikrogram normalt avslappning och lätt dåsighet medan en dos om 500 mikrogram ger en markant vakenhetssänkning och uttalad andningsdepression som vanligen kräver assisterad andning. Fentanyl har av Folkhälsomyndigheten konstaterats vara 80-100 gånger så potent som morfin och 30-50 gånger så potent som heroin. Eftersom substansen är så kraftigt verkande finns stor risk för beroende och tillvänjning. Det finns också en stor risk för överdosering vid okontrollerat missbruk eftersom skillnaden mellan en önskad missbruksdos och en dos som kan ge livsfarlig andningssvikt är liten. Av sakkunnigutlåtande från överläkare Kai Knudsen framgår att det narkotiska medel som fentanyl närmast kan jämföras med är heroin. Kai Knudsen bedömer fentanyl som farligare än heroin eftersom risken för allvarlig andningssvikt, som kan leda till livshotande syrebrist och koldioxidretention, är större vid intag av fentanyl. Risken för livshotande överdosering är också större med fentanyl eftersom avståndet mellan en normal missbruksdos och farlig överdos är mindre.

Fentanylanaloger är ett samlingsnamn för olika varianter av fentanyl. Fentanyl kan varieras genom mindre förändringar av den kemiska sammansättningen, med bibehållen effekt. Styrkan varierar påtagligt mellan olika analoger men de flesta är betydligt mer potenta än morfin och heroin.

Akrylfentanyl är en variant av fentanyl som narkotikaklassades i Sverige den 16 augusti 2016. Det finns begränsad information om akrylfentanyl i den vetenskapliga litteraturen. Av sakkunnigutlåtanden från toxikologen Robert Alstrand och överläkaren Johan Ahlner framgår att de utifrån olika djurstudier gör bedömningen att akrylfentanyls potens är i samma storleksordning som fentanyls.

Tetrahydrofuranfentanyl är en variant av fentanyl som narkotikaklassades i Sverige den 12 december 2017. Det finns än så länge endast sparsam information om substansen. Symtomen vid överdosering är desamma som för fentanyl. Av den information som finns framgår att substansen tycks ha lägre potens än fentanyl och akrylfentanyl samtidigt som den är klart mer potent än heroin.

Av Robert Kronstrands sakkunnigutlåtande framgår att i riskanalyser gjorda av EMCDDA (som är ett EU-organ, som på svenska heter Europeiska centrumet för kontroll av narkotika och narkotikamissbruk) avseende akrylfentanyl och tetrahydrofuranfentanyl bedöms att svårigheten med att tillverka utspädda lösningar eller homogena pulver av mycket potenta substanser ökar risken för livshotande förgiftningar. Risken för feldosering bedöms vara större än för andra droger eftersom användaren saknar erfarenhet av dessa nya substanser och nya administrationsvägar används, till exempel intag via näsan.

Av uppgifter från Rättsmedicinalverket och sakkunnige Stefan Kalman framgår att fentanyl och fentanylanaloger orsakat många dödsfall i Sverige de senaste åren, betydligt fler än heroin i förhållande till hur många användare som uppskattas finnas. Användning av fentanyl eller fentanylanalog leder alltså inte sällan till döden.

Bolaget har sålt både akrylfentanyl och tetrahydrofuranfentanyl via RC24.se. Bolaget köpte in fentanylanalogerna i pulverform. Pulvret blandades sedan ut med destillerat vatten och fördes över till nässprejflaskor. Akrylfentanyl såldes i nässprej-

flaskor om 10 ml eller 25 ml och tetrahydrofuranfentanyl i nässprejflaskor om 10 ml.

Bolaget har inte varnat eller informerat om farligheten hos substanserna. Med flaskornas emballage har följt en etikett som angav ämnet, dess mängd och koncentration och att substansen inte var avsedd för mänsklig konsumtion. Själva flaskorna har inte varit märkta och det har inte getts några anvisningar för intag eller lämnats några upplysningar om sprejflaskornas funktion.

Under tiden från den 6 maj till den 16 augusti 2016 har bolaget sålt akrylfentanyl till bland andra avlidna Fredrik Jansson, Lucas Wideheim, Erik Nordström, Erik Liljeberg, Samuel Erlandsson och Per Karlsson. Under tiden från den 1 september till den 18 oktober 2016 har bolaget sålt tetrahydrofuranfentanyl till bland andra avlidna Marcus Olsson och Emma Jonsson.

Av rättsmedicinska undersökningar och sakkunniguppgifter framgår att dödsorsaken avseende samtliga avlidna var förgiftning orsakad av akrylfentanyl eller tetrahydrofuranfentanyl. Av undersökningarna avseende Fredrik Jansson, Lucas Wideheim, Erik Nordström, Erik Liljeberg, Samuel Erlandsson och Per Karlsson framgår att undersökningsfynden talar för att dödsorsaken var akrylfentanylförgiftning. Av undersökningen avseende Marcus Olsson framgår att fynden och omständigheterna talar för att döden har orsakats av förgiftning med tetrahydrofuranfentanyl. Av undersökningen avseende Emma Jonsson framgår att fynden och omständigheterna kan tala för att döden har orsakats av förgiftning med tetrahydrofuranfentanyl. Sakkunnige Henrik Druid, som är rättsläkare och professor, har under huvudförhandlingen beskrivit att han vid granskning av handlingar från de rättsmedicinska undersökningarna inte har funnit någon bakgrundsinformation eller några undersökningsfynd som talar för någon alternativ dödsorsak i förhållande till förgiftning. Enligt Henrik Druid finns det inget som talar för att förgiftning har orsakats av annat än akrylfentanyl respektive tetrahydrofuranfentanyl.

Tingsrätten övergår nu till att behandla de frågor som parterna inte är överens om.

Har bolaget sålt fentanylanalogerna för forskningändamål?

Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra har uppgett att alla substanser som har sålts inom ramen för bolagets verksamhet har sålts för forskningsändamål. Det var också vad som angavs på bolagets hemsida och i bolagets köpevillkor. Följande omständigheter talar emot att försäljningen skett i detta syfte. Bolaget har i princip endast sålt substanser som har ruseffekter. Försäljningen har skett närmast uteslutande till privatpersoner. Av recensioner på bolagets hemsida framgår att substanserna har använts av privatpersoner som missbrukspreparat. Fentanylanalogerna har sålts i nässprejflaskor, vilka uppenbarligen är avsedda att användas för nasalt intag. Av tömningen av Felipe Matus Saavedras mobiltelefon framgår att han i sms angående bolaget den 13 oktober 2016 skrivit ”Förberedelse för sveriges alla fester” och ”Gdd internethandel i norden AB- Vi garanterar en trevlig helg”, vilket starkt tyder på att Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra har haft insikt om att kunderna köpte substanserna för mänsklig konsumtion och inte för forskningsändamål.

Alexis Matus Saavedra har inte kunnat lämna några detaljerade uppgifter om vilka som skulle vilja köpa substanserna för forskningsändamål eller hur sådan forskning skulle bedrivas. Han har inte kunnat förklara på ett trovärdigt sätt varför någon som bedriver forskning skulle vara intresserad av att köpa en sådan substans i nässprejflaska. Det verkar dessutom osannolikt att någon som bedriver forskning skulle köpa substanser i sådan liten mängd. Sammantaget är det uppenbart att substanserna har sålts för att intas som missbrukspreparat av privatpersoner och att Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra har vetat om detta.

Är det visat att de avlidna har dött av intag av fentanyl analog som de har köpt av bolaget?

Åklagarna har i denna del åberopat granskning av de avlidnas bankkonton, IT-forensisk undersökning av mobiltelefoner och datorer samt uppgifter från Postnord om utlämning av postförsändelser. Av bevisningen framgår följande.

Fredrik Jansson, som hittades död den 4 juni 2016, gjorde den 31 maj 2016 en swish-betalning om 589 kr till bolaget. Han hämtade den 2 juni 2016 ut en försändelse med kontorshallen.se och bolagets postbox som avsändaradress. Av webbhistorik framgår att användare av hans dator har besökt webbshopen RC24.se den 2 juni 2016 och att han hade en mejlkonversation med bolaget om beställningen.

Lucas Wideheim, som hittades död den 10 juni 2016, gjorde den 8 juni 2016 på Preem i Hörby en betalning om 595 kr avseende ett postförskott från bolaget. Han hämtade samma dag på samma ställe ut en försändelse med kontorshallen.se och bolagets postbox som avsändare. Av webbhistorik från hans dator framgår att användare den 3 juni 2016 besökt webbshopen RC24.se och besökt sidan ”Akrylfentanyl 20mg/10 ml vit flaska”.

Erik Nordström, som hittades död den 5 juli 2016, gjorde den 4 juli 2016 på ICA Charlottenborg en betalning om 894 kr avseende ett postförskott från bolaget. Han hämtade samma dag på samma ställe ut en försändelse med kontorshallen.se och bolagets postbox som avsändare. Av webbhistorik från en hårddisk som ska ha suttit i hans dator framgår att användaren har sökt på akrylfentanyl den 25 maj 2016 och på rc24.se den 13 juni 2016.

Erik Liljeberg, som hittades död den 2 augusti 2016, gjorde betalningar till bolaget avseende postförskott den 27 juli 2016 med 1 263 kr och den 29 juli 2016 med 1 243 kr. Andreas Skarp, som var Erik Liljeberg vän, har berättat att denne sagt till

honom att han beställt varor från RC24.se. Både Andreas Skarp och Erik Liljebergs vän Michael Bergström har berättat att Erik Liljeberg hade blivit beroende av akrylfentanyl.

Samuel Erlandsson, som hittades död den 4 augusti 2016, gjorde den 2 augusti 2016 en betalning om 594 kr avseende ett postförskott från bolaget. Han hämtade samma dag ut en försändelse med kontorshallen.se och bolagets postbox som avsändare. Av webbhistorik från hans dator framgår att användaren har besökt bolagets hemsida och produkten ”akrylfentanyl 20 mg/10 ml i vit nässpraysflaska”.

Per Karlsson hittades död den 4 augusti 2016 i sin flickvän Rebecca Sahlmans hem. Rebecca Sahlman har berättat följande. Hon och Per Karlsson hade tidigare beställt akrylfentanyl på bolagets hemsida. Vid det aktuella tillfället sa Per Karlsson att han beställde två sprejflaskor med akrylfentanyl från RC24.se. Han betalade med hennes kort. Av kontoutdrag framgår att en swish-betalning gjordes den 31 juli 2016 från hennes konto till bolaget.

Marcus Olsson, som hittades död den 22 september 2016, har gjort flera betalningar för postförskott till bolaget. Den sista betalningen var på 1 094 kr och gjordes den 22 september 2016. Den 20 september 2016 fick han ett mejl från bolaget om beställning av en vit flaska tetrahydrofuranfentanyl, med angivande av 999 kr som pris och en avgift om 95 kr. I hans telefon fanns ett sms från Postnord från den 21 september 2016 om att en order från virtekkonline.se var på väg samt ett sms från dagen efter om att försändelsen fanns att hämta på OKQ8 i Mörsil. Av uppgifter från Marcus Olssons mamma, Camilla Dannö, framgår att hon skjutsade honom till OKQ8 i Mörsil den dagen.

Emma Jonsson, som hittades död den 15 oktober 2016, har gjort flera betalningar till bolaget. Den 14 oktober 2016 gjorde hon en betalning om 595 kr. Samma dag hämtade hon ut en försändelse på Coop Nära i Östberga med virtekkonline.se och

bolagets postbox som avsändare. Av uppgifter som hennes vän Kenzo Tanaka har lämnat framgår att Emma Jonsson samma dag berättade att hon skulle hämta ut en leverans av fentanyl.

Samtliga avlidna har alltså köpt varor från bolaget, hämtat ut dessa och sedan inom loppet av någon eller några dagar avlidit till följd av förgiftning av akrylfentanyl eller tetrahydrofuranfentanyl. Av beslagsprotokoll framgår att hos samtliga avlidna, förutom Samuel Erlandsson, har nässprejflaskor med akrylfentanyl eller tetrahydrofuranfentanyl hittats. Stefan Erlandsson, som är pappa till Samuel Erlandsson, har berättat att han hittade en vit, etikettlös nässprejflaska i närheten av Samuel Erlandssons döda kropp och att han sedan slängde flaskan. Vad gäller samtliga avlidna har granskningen av deras bankkonton visat att de vid aktuella tidpunkter inte har gjort betalning till någon annan känd leverantör av akrylfentanyl eller tetrahydrofuranfentanyl. Det framgår av sakkunnige Stefan Kalmans utlåtande att det under den aktuella perioden fanns enstaka konkurrenter till bolaget som sålde fentanylanaloger i nässprejflaskor. Det finns ingenting som tyder på att någon av de avlidna köpt akrylfentanyl eller tetrahydrofuranfentanyl från någon annan leverantör än bolaget. Samtliga har dock kort tid före sin död köpt just den substans de dött av från bolaget. Det får därmed anses bevisat att de dött p.g.a. intag och förgiftning av den fentanylanalog de köpt från bolaget.

Har Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra genom försäljningen av fentanylanalogerna vållat de avlidnas död?

Allmänt om straffbart vållande

Åklagarna har påstått att Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra, genom försäljningen av fentanylanaloger till de avlidna, har *vållat* deras död. Att vålla annans död innebär annorlunda uttryckt att *orsaka* någons död *genom oaktsamhet*.

Utifrån vad som har konstaterats ovan framgår att det finns ett orsakssamband mellan bolagets försäljning av fentanylanalyt till de avlidna och dödsfallen. Det innebär dock inte per automatik att Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra har att ansvara straffrättsligt för detta. Att en person har orsakat en viss följd är inte i sig en tillräcklig förutsättning för straffrättsligt ansvar. Orsakssamband har inga naturliga gränser och vad det innebär att *vålla* en följd beror på hur ordet tolkas. En person kan inte behöva ansvara för alla följder som kan kopplas till en föregående handling. Det straffrättsliga ansvaret måste avgränsas till typer av orsakande som är straffrättsligt relevanta.

I ”Kriminalrättens grunder” redogör Asp m.fl för gränserna för straffbart orsakande (2:a uppl., s. 134 ff.). Enligt redogörelsen där ställs krav på *gärningsculpa* och *personlig oaktsamhet*. Tingsrätten kommer först att översiktligt redogöra för den metod författarna förespråkar. Därefter kommer tingsrätten att – med användande av den metoden – pröva åklagarnas påståenden i denna del.

Begreppet **gärningsculpa** handlar om att det för straffrättsligt ansvar krävs att gärningspersonen haft tillräcklig kontroll över ett händelseförlopp, att hens gärning kan beskrivas som oaktsam och att det är oaktsamheten som har orsakat den brott-beskrivningsenliga följden på ett relevant sätt. Detta kan sammanfattas så att det krävs att gärningspersonen företagit en kontrollerad handling, som innefattar ett otillåtet risktagande (att gärningen är oaktsam) samt att oaktsamheten orsakat en viss följd på ett relevant sätt.

Kravet på en *kontrollerad handling* syftar till att sortera bort sådana situationer där gärningspersonen inte har haft tillräckligt kontroll över gärningen. Det krävs inte att gärningspersonen har haft kontroll över hela händelseförloppet men väl att det inte är fråga om helt ofrivilliga handlingar som personen inte har någon kontroll över.

Kravet på att gärningen ska innefatta ett *otillåtet risktagande* handlar om att avgöra vilket mått av risktagande som samhället kan eller inte kan tolerera i olika sammanhang. Många av de risker som människor tar i samhällslivet är nödvändiga i och med att de också bidrar till samhällsnyttan. Det som gör ett risktagande otillåtet är ofta att existensen av risken utgör ett tillräckligt starkt skäl för en ansvarsfull person att avstå från att företa handlingen. Det kan också vara så att det inte är själva risktagandet i sig som är otillåtet, utan istället att företa handlandet utan att vidta skyddsåtgärder. Detta gäller särskilt när den kontrollerade handlingen i sig har ett socialt värde. En socialt nyttig och önskvärd verksamhet måste få bedrivas även om den innefattar risker som annars är oacceptabla. I sådan verksamhet måste riskerna minimeras genom att skyddsåtgärder vidtas. Det som gör risktagandet otillåtet i en sådan verksamhet är att handlingen vidtas utan de skyddsåtgärder och försiktighetsmått som kan krävas utifrån samhällelig synpunkt.

Ett otillåtet risktagande genom handling föreligger om utförandet av den kontrollerade handlingen innebär en *risk för att en oönskad följd* inträffar och denna risk är sådan att det finns *goda skäl att avstå*. Huruvida gärningspersonen bör avstå från gärningen beror på vilka sorters risker som finns att beakta och hur stor graden av risk i en viss riktning är.

Prövningen ska göras utifrån gärningspersonens perspektiv vid gärningstillfället. Bedömningen av om en gärning innefattar ett otillåtet risktagande i viss riktning påverkas av gärningspersonens sociala roll och allmänna kapacitet. Det krävs således mer av personer som har särskild kunskap, erfarenhet eller utbildning på det område där de utövar viss verksamhet. På liknande sätt gäller att den som ger in sig på riskfylld verksamhet som kräver viss kompetens inte kan ursäkta sig med att hen saknar sådan kompetens. Det kan till och med vara så att en lekman bedöms strängare än en professionell person, eftersom hen visat oaksamhet redan genom att ge sig i kast med verksamhet som normalt innefattar vissa risker.

Vid bedömningen av om en gärning innefattar ett oaktsamt risktagande är utgångspunkten att man kan räkna med att andra människor agerar någorlunda rationellt. Detta är dock en presumtion som kan brytas om det visar sig att gärningspersonen hade anledning att förmoda att den mot vilken gärningen företogs skulle handla mindre rationellt, såsom till exempel ett barn eller en berusad person.

Kravet på att oaktsamheten ska ha *orsakat en viss följd på ett relevant sätt* handlar om att avgränsa det straffrättsliga ansvaret till sådana orsakssamband som varit förutsägbara för gärningspersonen utifrån de skäl som talade för att avstå från gärningen. Annorlunda uttryckt innebär det att orsakandet måste utgöra ett förverkligande av någon av de risker som gör den kontrollerade handlingen till ett otillåtet risktagande. Relevanskravet innebär således att någon i gärningspersonens position ska ha haft anledning att ta det konkreta händelseförloppet i beräkning och att det tillhör den sorts händelseförlopp som gör den kontrollerade handlingen oaktsam.

Slutligen krävs för straffrättsligt ansvar, att gärningspersonen varit **personligt oaktsam**. Det innebär att hen har förstått vad hen har gjort. En prövning ska alltså göras av vilken insikt personen hade om sitt handlande.

Tingsrätten övergår nu till att behandla det som är bevisat i målet utifrån den genomgång som gjorts ovan.

Har Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra utfört en kontrollerad handling?

Det råder ingen tvekan om att Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra, genom sin faktiska verksamhet i bolaget, har vidtagit en kontrollerad handling. Handlingen har bestått i försäljning av fentanylanaloger i nässprejform över internet till de nu avlidna.

Har handlingen innefattat ett otillåtet risktagande?

Verksamheten som Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra har bedrivit har innefattat stora risker. Av bevisningen har framgått att fentanylanalogen, med hänsyn till att de är potenta, giftiga och svår-doserade, inte sällan leder till döden vid användning. Preparaten har bearbetats av Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra och förts över till nässprejflaskor. Alexis Matus Saavedra har beskrivit att det var svårt att dosera pulvret eftersom det var en så liten mängd som skulle blandas ut. Det har också visat sig att koncentrationen i vissa beslagtagna flaskor inte har stämt med vad som angetts vid försäljningen. Substanserna har sålts till en krets okända människor för att intas som missbrukspreparat. Nässprejflaskornas funktion gör att doseringen kan variera mellan olika användningar. Utifrån dessa omständigheter står det klart att det fanns en *risk för att en oönskad effekt*, döden, skulle inträffa vid användning. Det har rört sig om en risk för en allvarlig effekt och den har mot bakgrund av vad som har angetts ovan varit påtaglig. Att Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra måste ha haft insikt om detta vid gärningstillfället följer av prövningen av deras personliga oaktsamhet, se nedan.

Det råder ingen tvekan om att det varit fråga om en riskfylld verksamhet, som kräver särskild kompetens, vilket innebär att kravet på aktsamhet generellt sett är högre än i andra situationer (se Högsta domstolens avgörande i NJA 2006 s. 228). Verksamheten var, till skillnad från andra verksamheter i samhället som innefattar stora risker, inte samhällsnyttig eller önskvärd utan gick ut på att förse människor med farliga missbrukspreparat. Med tanke på att det är missbrukspreparat som har sålts har Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra haft anledning att anta att köparna haft nedsatt impuls-kontroll och nedsatt förmåga att agera rationellt i förhållande till sin egen hälsa jämfört med många andra. Mot bakgrund av detta framstår risken för att någon eller flera av köparna skulle dö genom intag av substansen som större.

Det fanns alltså *goda skäl att avstå från handlingen*. Att Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra har sålt substanserna utan att vidta säkerhetsåtgärder som att varna köparna för substansernas farlighet eller upplysa om sprejflaskans funktion, gör handlandet mer klandervärt. Eftersom det rör sig om en riskfylld och samhälls-
onyttig verksamhet är det dock inte underlåtenheten att vidta skyddsåtgärder i sig som utgör det otillåtna risktagandet.

Sammanfattningsvis har den kontrollerade handlingen inneburit en risk för en oönskad effekt och det fanns goda skäl att avstå från handlandet. Handlingen utgör därför ett otillåtet risktagande; en oaktsam handling som en normalt aktsam person skulle avstå ifrån.

Har oaktsamheten orsakat följderna på ett relevant sätt?

Den risk (död genom intag) som gjorde risktagandet otillåtet är den som har förverkligats. Det har med andra ord varit förutsägbart för någon i gärningspersonernas situation att just den här risken skulle realiseras, vilket var ett relevant skäl att avstå från handlandet.

Frågan är om det ändå saknas relevant orsakssamband mellan oaktsamheten och dödsfallen på den grunden att det inte kan uteslutas att de avlidna har tagit sitt eget liv. Om en person med avsikt dödat sig själv kan inte någon annan anses ha vållat personens död på ett relevant sätt.

Under förhandlingen har förhör hållits med närstående till samtliga avlidna. Försvaret har framhållit uppgifter från förhören som tyder på att de avlidna varit vårdslösa med sin egen hälsa. Dessa uppgifter består huvudsakligen i att några av de avlidna tidigare har försökt ta sitt liv, att samtliga har mått psykiskt dåligt och lidit av ångest samt att vissa av dem har använt fentanylanaloger tidigare och haft kunskap om eller blivit varnade för substansernas farlighet.

Samtliga avlidna led av beroendesjukdom och ångest. Vissa av personerna har varnats av anhöriga för fentanylanalogs farlighet. Andra kan på goda grunder förväntas ha förvärvat den kunskapen genom Internet och genom att de själva eller personer i deras närhet tidigare överdoserat fentanylanaloger. Det finns dock ingen utredning om vilken insikt de avlidna verkligen hade vad gäller farligheten i preparaten eller om hur dosering, koncentration och sprejflaskornas funktion påverkade risken. Det har även framkommit att flera av de avlidna, när närstående varnat för preparaten, uppgett att allt var i sin ordning eftersom det var fråga om lagliga substanser som såldes öppet och att de hade koll på vad de gjorde. Av Alexis Matus Saavedras uppgifter framgår att varje flaska bifogades uppgift om koncentrationen av substansen, vilket måste ha gett de avlidna uppfattningen att de hade möjlighet att kontrollera sitt intag. Såsom ovan har nämnts har det dock genom analyser av nässprejflaskor visat sig att koncentrationen kunde avvika från vad som angetts. Vidare är det utrett att nässprejflaskornas funktion är sådan att doseringen i samma flaska kan variera mellan olika användningstillfällen. Det är alltså mycket som talar för att de avlidna inte fullt förstått vilka risker de utsatte sig för när de använde fentanylanalog. De avlidna har dessutom befunnit sig i en utsatt situation till följd av sitt beroende och kan antas ha haft nedsatt förmåga att värdera risker och agera rationellt utifrån dem. De har varit vårdslösa med sin hälsa på ett sådant sätt som kan förväntas av personer med beroendesjukdom, men inte på ett sådant sätt att det kan antas att de avsiktligt tagit sina liv.

Utifrån uppgifterna som närstående har lämnat står det klart att ingenting tyder på att någon av de avlidna vid aktuella tidpunkter köpt och brukat fentanylanaloger i syfte att ta livet av sig. Det är till exempel ingen av de avlidna som vid den här tiden har gett uttryck för specifika sådana planer eller lämnat efter sig självmordsbrev. Utifrån de bilder på de avlidna som förevisats under huvudförhandlingen synes deras död ha inträffat plötsligt och utan föregående förberedelser. I samtliga protokoll från rättsmedicinska undersökningar, utom beträffande Emma Jonsson, har angetts att döden bedöms ha inträffat oavsiktligt, genom olyckshändelse eller lik-

nande formuleringar. När det gäller Emma Jonsson har angetts att det inte går att bedöma om döden varit en olyckshändelse eller om hon avsiktligt tagit sitt liv. Emma Jonssons anhöriga har dock berättat om ett tidigare självmordsförsök Emma Jonsson gjort, hur hon då noggrant förberett för sin död. De har också berättat om hur Emma Jonsson var som person och att hon aldrig skulle ha velat bli hittad död på det sätt hon blev. Deras uppgifter talar starkt mot att Emma Jonsson tog sitt liv. Vid en sammantagen bedömning av det som nu sagts är tingsrättens slutsats att det kan uteslutas att någon av de avlidna avsiktligt tagit sitt eget liv.

Tingsrätten bedömer således att kravet på gärningsculpa är uppfyllt. Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra har företagit en kontrollerad handling som inneburit ett otillåtet risktagande och orsakat dödsfallen på ett relevant sätt. Detta innebär att det återstår att bedöma om Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra varit personligt oaktsamma.

Har Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra varit personligt oaktsamma?

Oaktsamhet kan antingen vara medveten eller omedveten. Medveten oaktsamhet innebär att en person har insikt om att det finns en risk för en viss effekt och är likgiltig inför risken att effekten kan inträffa. Personen kan räkna med att effekten inte ska förverkligas men vara villig att ta risken. Omedveten oaktsamhet kan beskrivas som att gärningspersonen inte haft insikt om att det fanns en risk för en viss effekt men borde ha förstått att en sådan risk fanns.

Alexis Matus Saavedra har viss utbildning i kemi och har berättat att han har ett grundläggande intresse för kemiska preparat. Han har startat bolagets verksamhet och varit den som har bestämt utbudet och hur hemsidan skulle se ut samt köpt in, hanterat och prissatt preparaten. Såsom tidigare har konstaterats råder det inget

tvivel om att bolagets substanser har sålts för att användas som missbrukspreparat och det måste Alexis Matus Saavedra ha varit medveten om.

Det finns flera omständigheter som talar för att Alexis Matus Saavedra haft insikt om substansernas farlighet och risken för döden vid intag. Dessa omständigheter är följande.

Av beslagsprotokoll framgår att man i lägenheten påträffade en skyddsmask, sprutor, vitlökspress, våg och en sked med spår av tetrahydrofuranfentanyl. Det framgår således att man har använt skyddsmask vid hanteringen av åtminstone tetrahydrofuranfentanyl. Skyddsmasken hade spår av Alexis Matus Saavedras DNA.

Det framgår vidare av Alexis Matus Saavedras uppgifter om beredningen av substanserna att han inte kunde sälja dessa i pulverform eftersom det var så svårt att mäta upp den lilla mängd som skulle säljas. Enligt honom var det lättare att blanda ut en så liten mängd som det var fråga om i en större mängd destillerat vatten. Han måste utifrån detta reflekterat över att ämnet var kraftigt verkande eftersom det krävdes en så liten mängd av det. Det måste också därmed ha framgått för honom att det fanns stor risk för överdosering.

Av Stefan Kalmans uppgifter framgår att internetforumet Flashback är det största diskussionsforumet i Sverige vad gäller missbrukssubstanser. Stefan Kalman har berättat att han, som ett led i sitt arbete på Polisens nationella operativa avdelning, har bevakat detta forum och att det där tidigt, innan bolaget började med försäljning av akrylfentanyl, fanns inlägg om farligheten hos fentanylanaloger. I datorer som har tagits i beslag från lägenheten på Älvsåkersgränd finns internethistorik med kopplingar till Flashback. Åklagarna har visat att bolaget på sin egen hemsida har svarat på ett inlägg som gjordes på Flashback om bolaget. Det framgår vidare av Stefan Kalmans yttrande att bolaget höjde koncentrationen av tetrahydro-

furanfentanyl i samband med klagomål från användare på Flashback. Alexis Matus Saavedra har uppgett att Flashback inte är ett forum han följer. Mot bakgrund av den verksamhet han bedrivit och det som har framkommit ovan framstår det som uteslutet att Alexis Matus Saavedra inte har följt forumet och läst om de substanser han sålt. Utifrån samma resonemang måste han också ha tagit del av de recensioner som användare har skrivit på bolagets hemsida. Bland dessa har en användare angående tetrahydrofuranfentanyl skrivit att ”...folk leker ju faktiskt med sin liv!!!Tummen upp RC24”.

Alexis Matus Saavedra har berättat att han noga har följt klassificeringsprocessen beträffande olika preparat eftersom han inte ville inneha eller sälja klassade substanser. Han har uppgett att han ofta var inne på Folkhälsomyndighetens hemsida för att kontrollera detta och det framgår att akrylfentanyl, inför att det skulle narkotikaklassas, reades ut av bolaget. Detta gick till så att köparen fick dubbel mängd fentanylanalog för det pris som tidigare gällt, alltså två nässprejflaskor till priset av en. Av information från Folkhälsomyndighetens hemsida inför kommande klassificering den 21 juni 2016 framgår bland annat att ”Fentanyl och varianter av den som är oreglerade säljs via internet i form av nässprayer, pulver och tabletter med okontrollerat innehåll. Substanserna orsakar många allvarliga förgiftningar och dödsfall i världen.”. Utifrån de uppgifter som Alexis Matus Saavedra själv har lämnat om sina besök på Folkhälsomyndighetens hemsida är det uteslutet att han inte skulle ha tagit del av den informationen.

Åklagarna har åberopat ett stort antal nyhetsartiklar om fentanylanaloger och dess farlighet som publicerades efter att polisen den 1 juli 2016 gick ut med en varning om fentanylanaloger och risk för dödliga överdoser. I en beslagtagna dator som hittades i lägenheten fanns webbhistorik som visar att användaren besökt svt.se/nyheter om en nyhet beträffande en landsomfattande polisrazzia efter fentanyl från den 3 oktober 2016. Mot bakgrund av dessa omständigheter och den verksam-

het han bedrev vid tillfället framstår Alexis Matus Saavedras uppgift om att han inte skulle ha tagit del av någon liknande nyhetsartikel som osannolik.

Vid en samlad bedömning av ovanstående omständigheter står det klart att Alexis Matus Saavedra har haft insikt om fentanylanalogernas farlighet och den risk för död som fanns vid intag av dessa. Eftersom han ändå har valt att sälja substanserna på det sätt han gjort, har han visat sig likgiltig inför risken för att effekten skulle inträffa. Han har alltså agerat medvetet oaktsamt.

Såsom har redogjorts för ovan anser tingsrätten inte att Felipe Matus Saavedra har haft en lika central roll som sin bror i bolagets verksamhet. Hans medverkan i bolaget har dock varit en nödvändig förutsättning för att verksamheten kunde bedrivas på det sätt som gjordes. Redan utifrån den roll han har haft, den tid som verksamheten bedrevs och att den bedrevs med hans bror framstår det som högst osannolikt att han skulle ha varit ovetande om substansernas farlighet och de risker som fanns med dessa. Det finns flera andra omständigheter som talar för att även han har haft sådan insikt i substansernas farlighet att hans handlande varit medvetet oaktsamt. Dessa är följande.

Såsom tidigare har redogjorts för har Felipe Matus Saavedras mobilnummer använts för beställning av nässprejflaskor. Utifrån de föremål som har hittats i lägenheten med spår av tetrahydrofuranfentanyl kan man sluta sig till att viss hantering av preparat har skett i lägenheten. Att Felipe Matus Saavedras vän Sebastian Sanchezs DNA finns på skyddsmasken tyder på att även han har varit delaktig i hantering och uppvägning av fentanylanaloger i lägenheten. Felipe Matus Saavedra har i perioder bott i lägenheten eller i vart fall tillbringat mycket tid där eftersom han enligt sina egna och Alexis Matus Saavedras uppgifter arbetade heltid där. Han måste därför ha varit delaktig i hanteringen av fentanylanalogerna och precis som Alexis Matus Saavedra haft insikt om farligheten. Detta särskilt eftersom hans vän Sebastian Sanchez har använt skyddsmasken. Det finns även en bild på Alexis Matus

Saavedra och Sebastian Sanchez, från tömningen av den senares mobiltelefon, där de håller i nässprejflaskor. Utifrån vad som har framkommit om vilka som var delaktiga i bolagets verksamhet är det sannolikt Felipe Matus Saavedra som tagit bilden.

Av tömningen av Felipe Matus Saavedras mobiltelefon framgår att han i sms angående bolaget den 13 oktober 2016 skrivit ”Förberedelse för sveriges alla fester” och ”Gdd internethandel i nordn AB- Vi garanterar en trevlig helg”. Detta talar starkt för att Felipe Matus Saavedra haft insikt om att bolaget sålde substanser för mänsklig konsumtion och inte för forskningsändamål.

Utifrån nämnda omständigheter är det visat att även Felipe Matus Saavedra måste haft insikt om fentanylanalogernas farlighet och den risk för död som fanns vid intag av dessa. Eftersom han ändå har valt att sälja substanserna på det sättet som har gjorts, har han visat sig likgiltig inför risken för att effekten skulle inträffa. Även han har alltså agerat medvetet oaksamt.

Slutsats och rubricering

Sammanfattningsvis är det beträffande både Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra visat att de genom medveten oaksamhet har vållat de avlidnas död. De ska därför båda dömas för vållande till annans död i åtta fall. Brotten är att bedöma som grova eftersom gärningarna har utförts inom område som är särskilt riskfyllt och varje gärning innefattat ett medvetet risktagande av allvarligt slag.

Skadestånd

Med hänsyn till utgången i ansvarsfrågan är Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra skyldiga att tillsammans betala skadestånd till samtliga målsägande för de skador de vållats. Om beloppens storlek och räntan råder inte tvist.

Målsägandena har även begärt att bolaget ska förpliktigas att tillsammans med Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra betala skadestånd till dem. Enligt 2 kap. 1 § skadeståndslagen ska den som uppsåtligen eller av vårdslöshet vållar personskada eller sakskada ersätta skadan. Även juridiska personer kan hållas ansvariga enligt regeln om så kallat organansvar. Detta innebär att aktiebolag ansvarar för handlingar av styrelse och annan firmatecknare. I kommentaren till bestämmelsen (Bertil Bengtsson o.a., Skadeståndslagen, 7 maj 2018 rättsdatabasen Zeteo) anges att ”i stort sett lär samma vållandebedömning förekomma vid organansvar som när en fysisk person ansvarar för eget vållande”. Tingsrätten gör i denna del följande bedömning. Alexis Matus Saavedra har ensam utgjort bolagets styrelse. Den verksamhet som har bedrivits i bolaget, som ovan har konstaterats ha vållat målsägandena de skador som de begärt ersättning för, har varit verksamhetens idé och alltså inte något för bolaget oförutsett handlande av en ensam representant. Med hänvisning till den vållandebedömning som gjorts ovan avseende Alexis Matus Saavedra ska således även bolaget betala skadestånd till målsägandena enligt principen om organansvar. Om beloppens storlek eller räntan råder inte tvist. Med den bedömningen saknas anledning att pröva om bolaget ska ansvara på grund av principalansvar.

Sammanlagt ska Alexis Matus Saavedra, Felipe Matus Saavedra och bolaget tillsammans betala skadestånd till målsägandena med 1 111 869 kr och begärd ränta.

ÅTALET MOT ALEXIS MATUS SAAVEDRA FÖR ÖVERGREPP I RÄTTSSAK

Begäran och inställning

Åklagarna har begärt att Alexis Matus Saavedra ska dömas för övergrepp i rättssak. De har påstått att följande har hänt.

Övergrepp i rättssak

Alexis Matus Saavedra har med våld och hot om våld angripit Elias Mohseni för att han lämnat uppgifter vid förhör hos polisen och/eller för att hindra honom från att lämna uppgifter vid kommande huvudförhandling i brottmål. Angreppet bestod i Alexis Matus Saavedra tilldelade Elias Mohseni ett par knytnävsslag i ansiktet, med smärta, svullnad och ömhet som följd, knuffade honom samt vid upprepade tillfällen yttrade att han skulle skjuta honom. Hotet var sådant att Elias Mohseni kunde förväntas känna allvarlig rädsla för sin personliga säkerhet. Det hände den 14 mars 2018 på Johan Enbergs väg, Solna stad.

Alexis Matus Saavedra begick gärningen med uppsåt.

Lagrum: 17 kap. 10 § 1 st 1 men brottsbalken

I andra hand har åklagarna begärt att Alexis Matus Saavedra ska dömas för misshandel och olaga hot och gjort gällande att gärningsbeskrivningen omfattar även dessa brott.

Elias Mohseni har begärt skadestånd med 12 500 kr, varav 10 000 kr för kränkning och 2 500 kr för sveda och värk, samt ränta enligt 6 § räntelagen från den 14 mars 2018 tills betalning sker.

Alexis Matus Saavedra har förnekat att han slagit eller hotat Elias Mohseni och motsatt sig att dömas för brott. Han har motsatt sig att betala skadestånd till Elias Mohseni. Han har godtagit begärda belopp som skäligen och för sig om han döms för övergrepp i rättssak. Om han döms för misshandel och olaga hot har han godtagit 5 000 kr som skälig ersättning för kränkning och begärt belopp som skälig ersättning för sveda och värk. Han har inte haft någon invändning mot begärd ränta.

Utredningen

Alexis Matus Saavedra har hörts. På åklagarnas begäran har hållits målsägandeförhör med Elias Mohseni och vittnesförhör med hans hustru Mehri Mahdvian och hennes väninna Maleke Reihani. Åklagarna har som skriftlig bevisning lagt fram rättsintyg och mejlkonversation.

Tingsrättens bedömning

Skuld

Elias Mohseni har berättat att Alexis Matus Saavedra slagit och hotat honom på det sätt åklagarna påstått samt uppmanat honom att ändra sina uppgifter i utredningen angående bokföringsbrott. Enligt honom fick han motta ungefär fyra knytnävsslag, som inte var särskilt hårda, i ansiktet. Alexis Matus Saavedra har förnekat att han slagit eller hotat Elias Mohseni eller försökt förmå denna att ändra sina uppgifter i utredningen.

Elias Mohsenis uppgifter stöds i viss mån av rättsintyget och förhören med vittnena. I rättsintyget anges att han hade en rodnad i ansiktet, som kan stämma med att han fått slag. När det gäller att bedöma vittnenas uppgifter måste viss försiktighet iakttas på grund av deras relation till Elias Mosheni. Detta gäller särskilt hans hustru. Vittnena har båda gjort ett trovärdigt intryck. De har berättat återhållsamt och verkat vara måna om att inte berätta mer än vad de verkligen sett och hört. Det har också framgått att händelsen varit mycket skrämmande, särskilt för Mehri Mahdvian. Även vid den försiktiga bedömning som måste göras anser tingsrätten att de båda vittnenas uppgifter är tillförlitliga. Det finns inte stöd i den övriga utredningen för att våldet och hoten varit så omfattande som Elias Mohseni berättat. Däremot finns stöd för att han mottagit i vart fall något slag och i vart fall några hot. Alexis Matus Saavedras uppgifter är därmed motbevisade. Eftersom våldet och hotet utövats i

syfte att påverka Elias Mohsenis utsaga i målet är gärningen att bedöma som övergrepp i rättssak. I denna del ska Alexis Matus Saavedra alltså dömas för övergrepp i rättssak.

Skadestånd

Vid denna utgång i skulddelen är Alexis Matus Saavedra skyldig att ersätta Elias Mohseni för de skador han orsakat. Alexis Matus Saavedra har vid denna utgång godtagit det begärda skadeståndet. Han ska därför ersätta Elias Mohseni med begärt belopp och begärd ränta.

ÅTALET MOT FELIPE MATUS SAAVEDRA FÖR RINGA NARKOTIKABROTT OCH BROTT MOT LAGEN OM FÖRBUD BETRÄFFANDE KNIVAR OCH ANDRA FARLIGA FÖREMÅL

Begäran och inställning

Åklagarna har begärt att Felipe Matus Saavedra ska dömas för ringa narkotikabrott och för brott mot lagen om förbud beträffande knivar och andra farliga föremål. De har påstått att följande har hänt.

Ringa narkotikabrott

Felipe Matus Saavedra har olovligen innehaft 7,86 gram cannabis, som är narkotika. Det hände den 14 februari 2018 på Doktor Widerströms Gata, Hägersten, Stockholms stad

Felipe Matus Saavedra begick gärningen med uppsåt.

Lagrum: 1 § 1 st 6 p och 2 § narkotikastrafflagen

Brott mot lagen om förbud beträffande knivar och andra farliga föremål

Felipe Matus Saavedra har haft en kniv i ett fordon på allmän plats trots att det inte var befogat. Det hände den 18 februari 2018 på Rosenlundsgatan, Stockholm, Stockholms stad.

Felipe Matus Saavedra begick gärningen med uppsåt eller av oaktsamhet.

Lagrum: 1 § 1 st och 4 § 1 st lagen om förbud beträffande knivar och andra farliga föremål

Åklagarna har även begärt att beslagtagna narkotika och kniv ska omhändertas av staten (det vill säga förklaras förverkade).

Felipe Matus Saavedra har gått med på att dömas för ringa narkotikabrott, men motsatt sig att dömas för brott mot lagen om förbud beträffande knivar och andra farliga föremål. Han har erkänt att narkotikan och kniven fanns i en bil han körde, men invänt att det inte var hans saker och att han inte visste att de fanns där.

Utredningen

Felipe Matus Saavedra har hörts. Åklagarna har lagt fram beslagsprotokoll och analysbesked samt begärt syn av fotografi.

Tingsrättens bedömning

Skuld

Ringa narkotikabrott

Av utredningen framgår inledningsvis att polisen vid det aktuella tillfället stoppade en bil som Felipe Matus Saavedra körde och att det i bilen fanns något som visade sig vara angiven mängd cannabis. Under förundersökningen har Felipe Matus Saavedra erkänt att det var hans narkotika som hittades i bilen och berättat för polisen att han behövde den för att han hade svårt att sova. Vid huvudförhandlingen har han dock uppgett att det inte var hans narkotika och att han inte visste att den fanns i bilen, utan tog på sig brottet för att skydda en kompis som han inte velat

namnge. Denna uppgift kunde han ha lämnat tidigare och han har inte på något godtagbart sätt kunnat förklara varför han inte gjort det. Den går inte att kontrollera. Den är därför inte tillförlitlig och lämnas utan avseende. Felipe Matus Saavedra ska därför i denna del dömas för ringa narkotikabrott i enlighet med åtalet.

Brott mot lagen om förbud beträffande knivar och andra farliga föremål

Av utredningen framgår att polisen vid detta tillfälle stoppade samma bil, som även då kördes av Felipe Matus Saavedra och hittade en kniv i bilen. Om detta har Felipe Matus Saavedra berättat att bilen inte är hans, utan att han hade lånat den, och att han inte visste att det fanns en kniv i den förrän polisen tog fram den. Någon annan utredning än Felipe Matus Saavedras uppgifter finns inte i denna del. Därmed kan han inte anses ha haft uppsåt som täcker att kniven fanns i bilen. Omständigheterna är dock sådana att får anses ha innehaft kniven av oaktsamhet. Han ska därför dömas för oaktsamt brott mot lagen om förbud beträffande knivar och andra farliga föremål.

NÄRINGSFÖRBUD

Åklagarna har begärt att Alex Matus Saavedra ska meddelas näringsförbud i tio år och att tingsrätten i samband med dom beslutar att sådant förbud ska gälla omedelbart, fram till dess frågan slutligt avgjorts. Som grund för begäran har åklagarna gjort gällande att Alexis Matus Saavedra grovt åsidosatt sina skyldigheter i näringsverksamhet och därvid gjort sig skyldig till brottslighet som inte är ringa. Den brottslighet som avses är ovan behandlade grovt narkotikabrott alternativt vårdslöshet med narkotika, vållande till annans död, grovt brott och grovt bokföringsbrott. Åklagarna har även gjort gällande att näringsförbud är påkallat från allmän synpunkt.

Alexis Matus Saavedra har motsatt sig att han meddelas näringsförbud. Som grund för det har han anfört att han inte har åsidosatt sina skyldigheter som individ. Han har även framfört att om näringsförbud meddelas bör detta begränsas till fem år.

Enligt 4 § lagen (2014:836) om näringsförbud ska den som grovt åsidosatt sina skyldigheter i näringsverksamhet och därvid gjort sig skyldig till brottslighet som inte är ringa, meddelas näringsförbud om sådant är påkallat från allmän synpunkt. Alexis Matus Saavedra tillhör, som styrelseledamot i GDD Internethandel i Norden AB, den krets som enligt 3 § i samma lag kan meddelas näringsförbud. Enligt 8 § andra stycket samma lag ska presumeras att näringsförbud är påkallat från allmän synpunkt om talan gäller någon som gjort sig skyldig till brott för vilket det inte är föreskrivet lindrigare straff än fängelse sex månader.

Alexis Matus Saavedra har i bolagets verksamhet gjort sig skyldig till mycket allvarlig brottslighet. Därmed har han grovt åsidosatt sina skyldigheter i verksamheten. Brottet grovt vållande till annans död har ett straffminimum om ett års fängelse. Det föreligger därmed presumtion för att näringsförbud är påkallat från allmän synpunkt. Till detta kommer att brotten begåtts systematiskt, syftat till betydande vinning och orsakat betydande skada, vilket är omständigheter som särskilt ska beaktas vid bedömningen av om näringsförbud är påkallat från allmän synpunkt. Slutsatsen av detta är att Alexis Matus Saavedra ska meddelas näringsförbud.

Med hänsyn till den mycket allvarliga brottslighet Alexis Matus Saavedra gjort sig skyldig till ska tiden för näringsförbudet sättas till den maximala, tio år.

Eftersom det är uppenbart att det finns grund för näringsförbud ska detta gälla omedelbart, utan hinder av att denna dom inte vunnit laga kraft.

STRAFF

Alexis Matus Saavedra

Alexis Matus Saavedra döms nu för åtta fall av grovt vållande till annans död, tre bokföringsbrott, ett övergrepp i rättssak, ett fall av vårdslöshet med narkotika och två brott mot lagen om förbud mot vissa hälsofarliga varor.

Brottet grovt vållande till annans död är det allvarligaste av de brott Alexis Matus Saavedra döms för. Straffskalan för det brottet är fängelse i lägst ett och högst sex år. Dessa brott har begåtts i näringsverksamhet, med enda syfte att tjäna pengar, och genom att utnyttja drogberoende människors utsatta ställning. Alexis Matus Saavedra har begått brotten med medveten oaktsamhet. Dessa omständigheter är försvårande vid bedömningen av brottens straffvärde och med hänsyn till dem gör tingsrätten samma bedömning som åklagarna, att straffvärdet för ett sådant brott är fängelse i två år.

Brottet vårdslöshet med narkotika har avsett hantering av en mängd narkotika som vid uppsåtligt brott hade bedömts som grovt narkotikabrott och gett ett flerårigt fängelsestraff. Med hänsyn till detta är straffvärdet för det brottet sex månaders fängelse.

Brottet övergrepp i rättssak har ett straffvärde motsvarande fyra månaders fängelse. De tre bokföringsbrotten har ett straffvärde om ungefär tre månader vardera. Brotten mot lagen om förbud mot vissa hälsofarliga varor har ett relativt lågt straffvärde och påverkar inte i någon större utsträckning det samlade straffvärdet för Alexis Matus Saavedras brottslighet.

Bedömningen av straffvärdet hos flerfaldig brottslighet ska avse brottsligheten i dess helhet. I praktiken innebär det att det straff som utmäts vid flerfaldig brottslig-

het i allmänhet ligger väsentligt lägre än vad som skulle bli följden av en sammanläggning av straffvärdet för varje enskilt brott. Utgångspunkten vid denna bedömning är i allmänhet det allvarligaste brottet. Till straffvärdet för detta brott läggs sedan en efter hand minskande andel av straffvärdet för vart och ett av de övriga brotten i ordning efter deras allvar. En rimlighetsbedömning ska också göras av det på detta sätt beräknade straffvärdet.

Med utgångspunkt i dessa principer bedömer tingsrätten att det samlade straffvärdet för Alexis Matus Saavedras brottslighet är fängelse i sex år.

På grund av det höga straffvärdet är annat straff än fängelse uteslutet. Vid straffmätning ska, utöver brottslighetens straffvärde, enligt 29 kap. 5 § brottsbalken även beaktas om den tilltalade drabbas av hinder eller synnerlig svårighet i yrkes- eller näringsutövning. Ett näringsförbud är ett sådant hinder. Med hänsyn till att Alexis Matus Saavedra även meddelas näringsförbud i tio år ska längden på hans fängelsestraff därför sättas ned något. Straffet för honom bestäms därför till fängelse i fem år och sex månader.

Felipe Matus Saavedra

Felipe Matus Saavedra döms nu för åtta fall av grovt vållande till annans död, ett fall av vårdslöshet med narkotika, ett ringa narkotikabrott, två brott mot lagen om förbud mot vissa hälsofarliga varor och ett brott mot lagen om förbud beträffande knivar och andra farliga föremål.

Även beträffande honom är grovt vållande till annans död det allvarligaste brottet. Bedömningen av straffvärdet för Alexis Matus Saavedras brottslighet ovan är utgångspunkt för bedömningen i denna del. Felipe Matus Saavedra har varit mindre delaktig i utförandet av brottsligheten än sin bror, vilket gör att straffvärdet för hans brottslighet är lägre. Straffvärdet för ett grovt vållande till annans död beträffande

honom är därför fängelse i ett år och sex månader. Även straffvärdet för vårdslöshet med narkotika ligger för honom av samma skäl något lägre än för Alexis Matus Saavedra. Övriga brott Felipe Matus Saavedra döms för har en marginell inverkan på det samlade straffvärdet.

Med hänsyn till det som nu sagts är straffvärdet för Felipe Matus Saavedras samlade brottslighet fängelse i fyra år. Straffvärdet medför att annat straff än fängelse är uteslutet. Något skäl att sätta ned straffvärdet för honom finns inte. Straffet för honom bestäms därför till fängelse i fyra år.

FRIHETSBERÖVANDEN

Alexis Matus Saavedra har, med anledning av misstankar om brott som prövas genom denna dom, såsom anhållen eller häktad varit frihetsberövad från den 25 oktober 2016 till den 8 mars 2017 samt från den 14 mars till den 23 april 2018.

Felipe Matus Saavedra har, med anledning av misstankar om brott som prövas genom denna dom, såsom anhållen eller häktad varit frihetsberövad från den 20 oktober 2016 till den 8 mars 2017.

HÄKTNING

Åklagarna har begärt att både Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra ska häktas och gjort gällande att det finns risk för att de annars genom att avvika undandrar sig fortsatt lagföring eller straff. Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra har motsatt sig häktning.

Vid utdömande av så långa fängelsestraff som nu är aktuellt finns alltid en viss risk för att personen som döms avviker. I detta mål bedöms dock inte straffen vara så långa att det av enbart det skälet kan antas att det finns så stor risk att de dömda avviker att det utgör tillräckligt skäl för häktning. Det har inte framkommit någon annan omständighet som talar för att de skulle avvika. Det finns därmed inte skäl att häkta dem. Åklagarnas begäran om häktning avslås därför, beträffande såväl Alexis Matus Saavedra som Felipe Matus Saavedra.

FÖRETAGSBOT

Åklagarna har i anslutning till åtalet för bokföringsbrott begärt att GDD Internethandel i Norden AB förpliktigas att till staten betala företagsbot om 2 000 000 kr. I anslutning till åtalet för grovt vållande till annans död har åklagarna begärt att bolaget åläggs en företagsbot om 8 000 000 kr.

Bolaget har motsatt sig åklagarnas begäran om företagsbot på den grunden att brott inte begåtts. Bolaget har även anfört att begärt belopp under alla förhållanden är för högt och bör sättas ned.

Brotten har begåtts i näringsverksamhet och kan ge strängare straff än penningböter. Näringsidkaren har inte gjort vad som skäligen kunnat krävas för att förebygga brottsligheten. Brotten har begåtts av person i ledande ställning eller av person med särskilt ansvar för tillsyn eller kontroll i verksamheten. Därmed är förutsättningarna för företagsbot enligt 36 kap. 7 § brottsbalken uppfyllda. Detta gäller båda de delar av åtalet som åklagarna begärt företagsbot för.

Frågan är då vilket belopp företagsboten ska sättas till. Enligt 36 kap. 9 § brottsbalken ska företagsbots storlek, med beaktande av straffskalan för brottet, be-

stämmas med särskild hänsyn till den skada eller fara som brottsligheten inneburit samt till brottslighetens omfattning och förhållande till näringsverksamheten.

När det gäller bokföringsbrott är två brott begångna i bolaget. Straffskalan för bokföringsbrott är fängelse i högst två år. Som tidigare konstaterats har dessa brott ett straffvärde om ungefär tre månader vardera. Skäligt belopp för företagsbot för båda dessa brott tillsammans är 500 000 kronor.

För brottet grovt vållande till annans död är straffskalan fängelse lägst ett och högst sex år. Tingsrätten har tidigare bedömt att straffvärdet för Alexis Matus Saavedras del är fängelse i två år vardera för dessa brott. Brotten har medfört mycket allvarliga skador. Vid bedömningen av brottslighetens förhållande till näringsverksamheten ska, enligt kommentaren till nämnda lagrum (Bäcklund m.fl., Brottsbalken m.m., 25 april 2018 Zeteo), beaktas i vad mån näringsidkaren kan klandras för brottsligheten, graden av åsidosättande av skyldigheter och gärningspersonens ställning i företaget. Samtliga dessa omständigheter gör sig starkt gällande i detta fall och talar för att beloppet ska sättas högt. I Åklagarmyndighetens riktlinjer 2014:4 om företagsbot och straff vid miljö- och arbetsmiljöbrott anges en miljon kronor som skäligt belopp vid arbetsmiljöbrott för vållande till annans död av normalgraden. Det har inte framkommit något i detta mål som ger skäl att sätta beloppet under den nivån. Tingsrättens bedömning är därför att en miljon kronor är skälig företagsbot för ett grovt vållande till annans död och i denna del ska därför företagsboten fastställas till begärda åtta miljoner kronor.

Några skäl att sätta ned företagsbotens storlek föreligger inte. Sammanlagt åläggs bolaget alltså företagsbot om 8 500 000 kr.

KVARSTAD

Åklagarna har begärt att tingsrättens förordnande om kvarstad ska vara kvar, på så mycket av bolagets egendom att begäran om förverkande av utbyte av brott och företagsbot kan antas bli täckta vid utmätning. Vidare har de begärt att förordnandet om kvarstad ska vara kvar till dess verkställighet kan ske, dock längst två månader efter lagakraftvunnen dom. Som grund för sin begäran har åklagarna anfört att kvarstad begärs för att säkerställa dels förverkande av utbyte av brott och dels företagsbot.

Bolaget har motsatt sig åklagarnas begäran om kvarstad på den grunden att brott inte begåtts.

Tingsrätten har i tidigare beslut om kvarstad bedömt att förutsättningar för kvarstad finns. Då anförde åklagarna delvis en annan grund för sin begäran om kvarstad. Med tanke på utgången i detta mål finns förutsättningar att belägga bolagets egendom med kvarstad enligt den begäran som nu gjorts. Åklagarnas begäran ska därför bifallas. Det innebär att 8 592 000 kr av bolagets egendom beläggs med kvarstad. Beslutet ska gälla omedelbart och vara kvar till dess verkställighet kan ske, dock längst två månader efter lagakraftvunnen dom.

ÖVRIGA FRÅGOR

Särskilda yrkanden

Varken Alexis Matus Saavedra, Felipe Matus Saavedra eller bolaget har framfört någon invändning mot åklagarnas begäran att beslag ska vara kvar eller att egendom ska förklaras förverkad. Vid den utgång i skuldfrågorna som anges ovan är samtliga åklagarnas begäran om detta lagligen grundade och ska bifallas.

Brottsofferfonden

Eftersom Alexis Matus Saavedra och Felipe Matus Saavedra döms för brott med fängelse i straffskalan ska de betala åttahundra kronor var till brottsofferfonden.

Ersättning till målsägandebiträden och försvarare

Anna Björklund och Thomas Bodström har begärt ersättning för sina uppdrag som målsägandebiträden med 317 390 respektive 363 026 kr, avseende bland annat 161,5 respektive 178 timmars arbete. Ola Salomonsson och Jan Freij har begärt ersättning för sina uppdrag som offentliga försvarare med 781 785 respektive 752 382 kr, avseende bland annat 397 respektive 376 timmars arbete. Åklagarna har yttrat sig över deras begäran och anför att de inte har något att invända mot redovisat arbete eller i övrigt mot någon av kostnadsräkningarna. Tingsrätten gör samma bedömning. Begärda ersättningar är, med hänsyn till målets karaktär och omfattning, rimliga. Även Claës Forsberg har begärt rimlig ersättning för sitt uppdrag som målsägandebiträde. Ersättning ska alltså utgå till samtliga advokater med begärda belopp. Dessa kostnader ska stanna på staten.

Sekretess

Eftersom det kan antas att de avlidnas närstående lider men om bilderna blir offentliga, ska sekretessen enligt 43 kap. 2 § jämförd med 35 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen bestå för de bilder på de avlidna, som har lagts fram inom stängda dörrar, där personen kan identifieras. Det gäller de bilder som framgår av domslutet.

SÖDERTÖRNS TINGSRÄTT

DOM
2018-05-31

B 13806-16

Avdelning 2

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se domsbilaga 2 (DV 400)

Överklagandet ska vara ställt till Svea hovrätt men ges in till tingsrätten senast den 21 juni 2018.

I avgörandet har tf. chefsrådmannen Per Backström, rådmannen Kajsa Hällje samt nämndemännen Åke Hellberg, Curt Lewén och Maj Ferdinandsson deltagit.

Avräkningsunderlag bifogas.

Domslut avseende GDD Internethandel i Norden AB

1. Lina Andersson
Södra Klöverstigen 26 Lgh 1302
449 31 Nödinge

Målsägandebiträde:
Advokat Thomas Bodström
Advokatbyrån Thomas Bodström AB
Köpmangatan 1
151 71 Södertälje

2. Camilla Dannö
c/o Lisbeth Tettli
Regementsgatan 44 Lgh 1302
831 35 Östersund

Målsägandebiträde:
Advokat Anna Björklund
Sju Advokater KB
Box 22016
104 22 Stockholm

3. Anna Erlandsson
Göteborgsvägen 51
446 35 Älvängen

Målsägandebiträde:
Advokat Thomas Bodström
Advokatbyrån Thomas Bodström AB
Köpmangatan 1
151 71 Södertälje

4. Stefan Erlandsson
Göteborgsvägen 51
446 35 Älvängen

Målsägandebiträde:
Advokat Thomas Bodström
Advokatbyrån Thomas Bodström AB
Köpmangatan 1
151 71 Södertälje

5. Åsa Hall
Osbyholm Slottsvägen 9
242 93 Hörby

Målsägandebiträde:
Advokat Thomas Bodström
Advokatbyrån Thomas Bodström AB
Köpmangatan 1
151 71 Södertälje

6. Tommy Jansson
Rudbecksgatan 12 Lgh 1303
702 23 Örebro

Målsägandebiträde:
Advokat Anna Björklund
Sju Advokater KB
Box 22016
104 22 Stockholm

7. Birgit Jonsson
Fjärdholmsgränd 27 Lgh 1403
127 44 Skärholmen

Målsägandebiträde:
Advokat Thomas Bodström
Advokatbyrån Thomas Bodström AB
Köpmangatan 1
151 71 Södertälje

8. Ulf Jonsson
Trillans Väg 2 Lgh 1303
131 49 Nacka

Målsägandebiträde:
Advokat Thomas Bodström
Advokatbyrån Thomas Bodström AB
Köpmangatan 1
151 71 Södertälje

9. Lenitha Liljeberg
Stenberg
Högbackavägen 40
794 33 Orsa

Målsägandebiträde:
Advokat Anna Björklund
Sju Advokater KB
Box 22016
104 22 Stockholm

10. Urban Liljeberg
Älvgatan 1 B Lgh 1006
794 30 Orsa

Målsägandebiträde:
Advokat Anna Björklund
Sju Advokater KB
Box 22016
104 22 Stockholm

11. Jessica Liljeberg Burman
Järnvägsgatan 27 A Lgh 1101
794 30 Orsa

Målsägandebiträde:
Advokat Anna Björklund
Sju Advokater KB
Box 22016
104 22 Stockholm

12. Freya Malmgren
c/o Magdesjö & Hultén
Folkskolegatan 7
573 61 Sommen

Målsägandebiträde:
Advokat Anna Björklund
Sju Advokater KB
Box 22016
104 22 Stockholm

13. Eeva Nordström
Vetlandavägen 15
574 73 Landsbro

Målsägandebiträde:
Advokat Anna Björklund
Sju Advokater KB
Box 22016
104 22 Stockholm

14. Ove Olsson
Havrevägen 90
831 74 Östersund

Målsägandebiträde:
Advokat Anna Björklund
Sju Advokater KB
Box 22016
104 22 Stockholm

15. Viggo Olsson
c/o Sara Larsson
Spikvägen 7
831 64 Östersund

Målsägandebiträde:
Advokat Anna Björklund
Sju Advokater KB
Box 22016
104 22 Stockholm

16. Nils-Göran Tapper
Baggens Gränd 46
432 45 Varberg

Målsägandebiträde:
Advokat Thomas Bodström
Advokatbyrån Thomas Bodström AB
Köpmangatan 1
151 71 Södertälje

17. Madelaine Vesterlund
Rudbecksgatan 12 Lgh 1303
702 23 Örebro

Målsägandebiträde:
Advokat Anna Björklund
Sju Advokater KB
Box 22016
104 22 Stockholm

18. Mikael Wideheim
Monbijougatan 14 A Lgh 1302
211 53 Malmö

Målsägandebiträde:
Advokat Thomas Bodström
Advokatbyrån Thomas Bodström AB
Köpmangatan 1
151 71 Södertälje

Domslut avseende Felipe Matus Saavedra

1. Lina Andersson
Södra Klöverstigen 26 Lgh 1302
449 31 Nödinge

Målsägandebiträde:
Advokat Thomas Bodström
Advokatbyrån Thomas Bodström AB
Köpmangatan 1
151 71 Södertälje

2. Camilla Dannö
c/o Lisbeth Tettli
Regementsgatan 44 Lgh 1302
831 35 Östersund

Målsägandebiträde:
Advokat Anna Björklund
Sju Advokater KB
Box 22016
104 22 Stockholm

3. Anna Erlandsson
Göteborgsvägen 51
446 35 Älvängen

Målsägandebiträde:
Advokat Thomas Bodström
Advokatbyrån Thomas Bodström AB
Köpmangatan 1
151 71 Södertälje

4. Stefan Erlandsson
Göteborgsvägen 51
446 35 Älvängen

Målsägandebiträde:
Advokat Thomas Bodström
Advokatbyrån Thomas Bodström AB
Köpmangatan 1
151 71 Södertälje

5. Åsa Hall
Osbyholm Slottsvägen 9
242 93 Hörby

Målsägandebiträde:
Advokat Thomas Bodström
Advokatbyrån Thomas Bodström AB
Köpmangatan 1
151 71 Södertälje

6. Tommy Jansson
Rudbecksgatan 12 Lgh 1303
702 23 Örebro

Målsägandebiträde:
Advokat Anna Björklund
Sju Advokater KB
Box 22016
104 22 Stockholm

7. Birgit Jonsson
Fjärdholmsgränd 27 Lgh 1403
127 44 Skärholmen

Målsägandebiträde:
Advokat Thomas Bodström
Advokatbyrån Thomas Bodström AB
Köpmangatan 1
151 71 Södertälje

8. Ulf Jonsson
Trillans Väg 2 Lgh 1303
131 49 Nacka

Målsägandebiträde:
Advokat Thomas Bodström
Advokatbyrån Thomas Bodström AB
Köpmangatan 1
151 71 Södertälje

9. Lenitha Liljeberg
Stenberg
Högbackavägen 40
794 33 Orsa

Målsägandebiträde:
Advokat Anna Björklund
Sju Advokater KB
Box 22016
104 22 Stockholm

10. Urban Liljeberg
Älvgatan 1 B Lgh 1006
794 30 Orsa

Målsägandebiträde:
Advokat Anna Björklund
Sju Advokater KB
Box 22016
104 22 Stockholm

11. Jessica Liljeberg Burman
Järnvägsgatan 27 A Lgh 1101
794 30 Orsa

Målsägandebiträde:
Advokat Anna Björklund
Sju Advokater KB
Box 22016
104 22 Stockholm

12. Freya Malmgren
c/o Magdesjö & Hultén
Folkskolegatan 7
573 61 Sommen

Målsägandebiträde:
Advokat Anna Björklund
Sju Advokater KB
Box 22016
104 22 Stockholm

13. Eeva Nordström
Vetlandavägen 15
574 73 Landsbro

Målsägandebiträde:
Advokat Anna Björklund
Sju Advokater KB
Box 22016
104 22 Stockholm

14. Ove Olsson
Havrevägen 90
831 74 Östersund

Målsägandebiträde:
Advokat Anna Björklund
Sju Advokater KB
Box 22016
104 22 Stockholm

15. Viggo Olsson
c/o Sara Larsson
Spikvägen 7
831 64 Östersund

Målsägandebiträde:
Advokat Anna Björklund
Sju Advokater KB
Box 22016
104 22 Stockholm

16. Nils-Göran Tapper
Baggens Gränd 46
432 45 Varberg

Målsägandebiträde:
Advokat Thomas Bodström
Advokatbyrån Thomas Bodström AB
Köpmangatan 1
151 71 Södertälje

17. Madelaine Vesterlund
Rudbecksgatan 12 Lgh 1303
702 23 Örebro

Målsägandebiträde:
Advokat Anna Björklund
Sju Advokater KB
Box 22016
104 22 Stockholm

18. Mikael Wideheim
Monbijougatan 14 A Lgh 1302
211 53 Malmö

Målsägandebiträde:
Advokat Thomas Bodström
Advokatbyrån Thomas Bodström AB
Köpmangatan 1
151 71 Södertälje

Domslut avseende Alexis Matus Saavedra

1. Lina Andersson
Södra Klöverstigen 26 Lgh 1302
449 31 Nödinge

Målsägandebiträde:
Advokat Thomas Bodström
Advokatbyrån Thomas Bodström AB
Köpmangatan 1
151 71 Södertälje

2. Camilla Dannö
c/o Lisbeth Tettli
Regementsgatan 44 Lgh 1302
831 35 Östersund

Målsägandebiträde:
Advokat Anna Björklund
Sju Advokater KB
Box 22016
104 22 Stockholm

3. Anna Erlandsson
Göteborgsvägen 51
446 35 Älvängen

Målsägandebiträde:
Advokat Thomas Bodström
Advokatbyrån Thomas Bodström AB
Köpmangatan 1
151 71 Södertälje

4. Stefan Erlandsson
Göteborgsvägen 51
446 35 Älvängen

Målsägandebiträde:
Advokat Thomas Bodström
Advokatbyrån Thomas Bodström AB
Köpmangatan 1
151 71 Södertälje

5. Åsa Hall
Osbyholm Slottsvägen 9
242 93 Hörby

Målsägandebiträde:
Advokat Thomas Bodström
Advokatbyrån Thomas Bodström AB
Köpmangatan 1
151 71 Södertälje

6. Tommy Jansson
Rudbecksgatan 12 Lgh 1303
702 23 Örebro

Målsägandebiträde:
Advokat Anna Björklund
Sju Advokater KB
Box 22016
104 22 Stockholm

7. Birgit Jonsson
Fjärdholmsgränd 27 Lgh 1403
127 44 Skärholmen

Målsägandebiträde:
Advokat Thomas Bodström
Advokatbyrån Thomas Bodström AB
Köpmangatan 1
151 71 Södertälje

8. Ulf Jonsson
Trillans Väg 2 Lgh 1303
131 49 Nacka

Målsägandebiträde:
Advokat Thomas Bodström
Advokatbyrån Thomas Bodström AB
Köpmangatan 1
151 71 Södertälje

9. Lenitha Liljeberg
Stenberg
Högbackavägen 40
794 33 Orsa

Målsägandebiträde:
Advokat Anna Björklund
Sju Advokater KB
Box 22016
104 22 Stockholm

10. Urban Liljeberg
Älvgatan 1 B Lgh 1006
794 30 Orsa

Målsägandebiträde:
Advokat Anna Björklund
Sju Advokater KB
Box 22016
104 22 Stockholm

11. Jessica Liljeberg Burman
Järnvägsgatan 27 A Lgh 1101
794 30 Orsa

Målsägandebiträde:
Advokat Anna Björklund
Sju Advokater KB
Box 22016
104 22 Stockholm

12. Freya Malmgren
c/o Magdesjö & Hultén
Folkskolegatan 7
573 61 Sommen

Målsägandebiträde:
Advokat Anna Björklund
Sju Advokater KB
Box 22016
104 22 Stockholm

13. Elias Mohseni
Strandliden 19 Lgh 1101
165 61 Hässelby

Målsägandebiträde:
Advokat Claës Forsberg
Advokat Claes Forsberg
Box 5855
102 40 Stockholm

14. Eeva Nordström
Vetlandavägen 15
574 73 Landsbro

Målsägandebiträde:
Advokat Anna Björklund
Sju Advokater KB
Box 22016
104 22 Stockholm

15. Ove Olsson
Havrevägen 90
831 74 Östersund

Målsägandebiträde:
Advokat Anna Björklund
Sju Advokater KB
Box 22016
104 22 Stockholm

16. Viggo Olsson
c/o Sara Larsson
Spikvägen 7
831 64 Östersund

Målsägandebiträde:
Advokat Anna Björklund
Sju Advokater KB
Box 22016
104 22 Stockholm

17. Nils-Göran Tapper
Baggens Gränd 46
432 45 Varberg

Målsägandebiträde:
Advokat Thomas Bodström
Advokatbyrån Thomas Bodström AB
Köpmangatan 1
151 71 Södertälje

18. Madelaine Vesterlund
Rudbecksgatan 12 Lgh 1303
702 23 Örebro

Målsägandebiträde:
Advokat Anna Björklund
Sju Advokater KB
Box 22016
104 22 Stockholm

19. Mikael Wideheim
Monbijougatan 14 A Lgh 1302
211 53 Malmö

Målsägandebiträde:
Advokat Thomas Bodström
Advokatbyrån Thomas Bodström AB
Köpmangatan 1
151 71 Södertälje

Underlaget avser

Person-/samordningsnummer/födelsetid 19840204-0573	Datum för dom/beslut 2018-05-31
Efternamn Matus Saavedra	Förnamn ALEXIS Jonathan

Ovan angiven person har under en sammanhängande tid av minst 24 timmar varit frihetsberövad som anhållen, häktad eller på något annat sådant sätt som avses i 19 a § lagen (1974:202) om beräkning av strafftid m.m. eller 10 a § lagen (1998:603) om verkställighet av sluten ungdomsvård under nedan angivna tider.

Frihetsberövad

Frihetsberövandet hävt/upphört/avbrutet

2016-10-25	2017-03-08
2018-03-14	2018-04-23

Särskild anteckning

- ☐ Kriminalvården har lämnat domstolen en underrättelse om att det finns uppgifter hos Kriminalvården som är av betydelse för avräkning (8 § förordningen (1974:286) om beräkning av strafftid m.m.).

Särskild upplysning till Kriminalvården m.fl. myndigheter

- ☐ Det finns tidigare meddelad dom, beslut eller avräkningsunderlag enligt 12 a § strafföreläggandekungörelsen (1970:60) som innehåller uppgift om frihetsberövande som har betydelse för avräkning (3 § 4 förordningen (1990:893) om underrättelse om dom i vissa brottmål, m.m.).

Underskrift

Underlaget avser

Person-/samordningsnummer/födelsetid 19940511-0553	Datum för dom/beslut 2018-05-31
Efternamn Matus Saavedra	Förnamn FELIPE Andres

Ovan angiven person har under en sammanhängande tid av minst 24 timmar varit frihetsberövad som anhållen, häktad eller på något annat sådant sätt som avses i 19 a § lagen (1974:202) om beräkning av strafftid m.m. eller 10 a § lagen (1998:603) om verkställighet av sluten ungdomsvård under nedan angivna tider.

Frihetsberövad

Frihetsberövandet hävt/upphört/avbrutet

2016-10-20	2017-03-08
------------	------------

Särskild anteckning

- ☐ Kriminalvården har lämnat domstolen en underrättelse om att det finns uppgifter hos Kriminalvården som är av betydelse för avräkning (8 § förordningen (1974:286) om beräkning av strafftid m.m.).

Särskild upplysning till Kriminalvården m.fl. myndigheter

- ☐ Det finns tidigare meddelad dom, beslut eller avräkningsunderlag enligt 12 a § strafföreläggandekungörelsen (1970:60) som innehåller uppgift om frihetsberövande som har betydelse för avräkning (3 § 4 förordningen (1990:893) om underrättelse om dom i vissa brottmål, m.m.).

Underskrift

ÅKLAGARENS BEVISNING

Muntlig bevisning

Åtalspunkt 4

- förhör med målsäganden *Tommy Jansson* (far till Fredrik Jansson)
- vittnesförhör med *Tobias Jansson* (bror till Fredrik Jansson)
- vittnesförhör med *Johan Wibergh* (leg sjuksköterska, arbetar på det behandlingshem i Mullsjö där Fredrik Jansson dog)
- vittnesförhör med *Sara Kjellén* (samtalsterapeut på behandlingshemmet i Mullsjö)

Åtalspunkt 5

- förhör med målsäganden *Åsa Hall* (mor till Lucas Wideheim)
- förhör med målsäganden *Mikael Wideheim* (far till Lucas Wideheim)

Åtalspunkt 6

- förhör med målsäganden *Eeva Nordström* (mor till Erik Nordström)
- vittnesförhör med *Kristian Carlsson* (behandlingspedagog och arbetande på Klaragården, det LSS-boende Erik Nordström befann sig på när han dog)

Åtalspunkt 7

- förhör med målsäganden *Lenitha Liljeberg* (mor till Erik Liljeberg)
- vittnesförhör med *Magdalena Sundberg Lind* (i vars lägenhet i Orsa Erik Liljeberg anträffades död)
- vittnesförhör med *Andreas Skarp* (vän till Erik Liljeberg)
- vittnesförhör med *Michael Bergström* (vän till Erik Liljeberg)

Åtalspunkt 8

- förhör med målsäganden *Anna Erlandsson* (mor till Samuel Erlandsson)
- förhör med målsäganden *Stefan Erlandsson* (far till Samuel Erlandsson)
- vittnesförhör med *Simon Erlandsson* (bror till Samuel Erlandsson)

Åtalspunkt 9

- förhör med målsäganden *Nils-Göran Tapper* (far till Per Karlsson)
- vittnesförhör med *Rebecca Sahlman* (f.d. flickvän till Per Karlsson)

Åtalspunkt 10

- förhör med målsäganden *Camilla Dannö* (mor till Marcus Olsson)

Åtalspunkt 11

- förhör med målsäganden *Ulf Jonsson* (far till Emma Jonsson)
- förhör med målsäganden *Birgit Jonsson* (mor till Emma Jonsson)
- vittnesförhör med *Anna Forsell* (syster till Emma Jonsson)
- vittnesförhör med *Josephine Enström* (vän till Emma Jonsson)
- vittnesförhör med *Kenzo Tanaka* (vän och arbetskamrat med Emma Jonsson)

Gemensam för åtalspunkt 4-11

- förhör med *Alexis Matus Saavedra*
- förhör med *Felipe Matus Saavedra*

- förhör med vittne/partssakkunnige kriminalinspektör *Stefan Kalman*
- partssakkunnigförhör med överläkare/universitetslektor *Kai Knudsen*
- partssakkunnigförhör med toxikolog *Robert Kronstrand*
- partssakkunnigförhör med rättsläkare *Henrik Druid*

Skriftlig bevisning

Åtalspunkt 4

- rättsmedicinsk obduktion jämte rättskemisk undersökning
- resultat av granskning av den avlidnes konton och betalningar
- två beslagsprotokoll
- del av analysbesked från Nationellt forensiskt centrum (NFC)
- protokoll avseende IT-forensisk undersökning av bland annat surfplatta
- uppgift om utlämning av försändelse
- mail från Tobias Jansson (bror till Fredrik Jansson) med skärmdumpar från Fredrik Janssons e-post rörande RC24

Åtalspunkt 5

- rättsmedicinsk obduktion jämte rättskemisk undersökning
- resultat av granskning av den avlidnes konton och betalningar
- två beslagsprotokoll
- analysbesked från NFC
- del av analysbesked från NFC
- protokoll avseende IT-forensisk undersökning av hårddisk till bärbar dator
- uppgift om utlämning av försändelse

Åtalspunkt 6

- rättsmedicinsk obduktion
- resultat av granskning av den avlidnes konton och betalningar
- två beslagsprotokoll
- analysbesked från NFC
- del av analysbesked från NFC
- protokoll avseende IT-forensisk undersökning av hårddiskar
- uppgift om utlämning av försändelser jämte foto på kvitto

Åtalspunkt 7

- rättsmedicinsk obduktion jämte rättskemisk undersökning
- resultat av granskning av den avlidnes konton och betalningar
- två beslagsprotokoll
- analysbesked från NFC
- protokoll avseende IT-forensisk undersökning av hårddisk till dator
- protokoll avseende IT-forensisk undersökning av mobiltelefon
- vissa sms kontakter framkomna vid tömning av Erik Liljebergs mobiltelefon
- uppgift om utlämningar av försändelser
- vissa uppgifter i anledning av transaktionsförfrågan till Handelsbanken, där Erik Liljeberg hade konto

Åtalspunkt 8

- rättsmedicinsk obduktion
- resultat av granskning av den avlidnes konton och betalningar
- beslagsprotokoll
- protokoll avseende IT-forensisk undersökning av dator
- av Simon Erlandsson (bror till Samuel Erlandsson) ingivna skärmdumpar från Samuels mobiltelefon
- dels uppgift om utlämningar av försändelser

Åtalspunkt 9

- rättsmedicinsk obduktion jämte rättskemisk undersökning
- journalanteckningar från Per Karlssons akutbesök på Hallands sjukhus i Halmstad den 3 augusti 2016
- resultat av granskning av den avlidnes konton och betalningar jämte utdrag från flickvännen Rebecca Sahlmans konto
- beslagsprotokoll
- analysbesked från NFC

Åtalspunkt 10

- rättsmedicinsk likbesiktning jämte rättskemisk undersökning
- resultat av granskning av den avlidnes konton och betalningar
- två beslagsprotokoll
- analysbesked från NFC
- del av analysbesked från NFC
- protokoll avseende undersökning av den avlidnes mobiltelefon
- uppgifter om utlämningar av försändelser

Åtalspunkt 11

- rättsmedicinsk obduktion jämte rättskemisk undersökning
- resultat av granskning av den avlidnes konton och betalningar
- beslagsprotokoll
- analysbesked från NFC
- del av analysbesked från NFC
- uppgifter om utlämningar av försändelser

Gemensam för åtalspunkt 4-11

- information inhämtad från bolagsregistret avseende GDD Internethandel i Norden AB
- promemoria av den 14 december 2016 angående uppgifter om bankgiro, boxadress och ägare till domän
- köpevillkor som angetts på RC24:s hemsida
- vad som angetts om leverans och betalning på RC24:s hemsida
- utlåtande från kriminalinspektör Stefan Kalman om försäljning av fentanylanaloger på internet
- beslagsprotokoll från husrannsakan den 31 oktober 2016 på Älvsåkersgränd
- sakkunnigutlåtande från Nationellt forensiskt centrum (NFC)
- analysbesked från NFC
- sakkunnigutlåtande inklusive bilaga från NFC
- sakkunnigutlåtande från NFC
- analysbesked från NFC av den 19 juni 2016 avseende beslag av tetrahydrofuranfentanyl

- protokoll avseende IT-forensisk undersökning av tre datorer och ett USB-minne
- protokoll avseende IT-forensisk undersökning av fyra datorer
- innehållet från tömning av en från tilltalade Felipe Matus Saavedra i beslag tagen mobiltelefon
- promemoria samt visualisering gällande positionering av mobiltelefon, en från Felipe Matus Saavedra i beslag tagen mobiltelefon, det under tidsperioden den 1 september 2016 fram till och med den 20 oktober 2016
- orderbeställningar/orderbekräftelser i Felipe Matus Saavedras och annans namn
- studieintyg och registreringsintyg från Karolinska institutet och Stockholms universitet avseende tilltalade Alexis Matus Saavedra
- av internetinhämtare vid polisen upprättad promemoria avseende utdrag på hur webbutiken RC.24.se/RC24 global sett ut vid olika tidpunkter
- promemoria avseende koppling mellan webbsidan RC24.se och internetforumet Flashback
- recensioner från kunder på RC24.s hemsida
- promemoria avseende redovisning av webbsidor som besökts av användare av dator som tagits i beslag från lägenheten på Älvsåkersgränd
- promemoria avseende nyhetsrapportering kring fentanylanaloger
- beskrivning av metod för den ekonomiska utredningen, granskning av de avlidnas konton och betalningar
- förklaring från Folkhälsomyndigheten hur klassning av preparat/substanser går till
- klassificeringsdokument från Folkhälsomyndigheten avseende akrylfentanyl och tetrahydrofuranfentanyl
- publiceringar på Folkhälsomyndighetens hemsida om akrylfentanyl
- publicering på Folkhälsomyndighetens hemsida om klassificering av tetrahydrofuranfentanyl
- sakkunnigutlåtande från överläkare/universitetslektor Kai Knudsen avseende fentanyl
- yttrande från Rättsmedicinalverket angående fentanyl samt analogerna akrylfentanyl och tetrahydrofuranfentanyl, främst med avseende på farlighet
- yttranden från Rättsmedicinalverket, främst med avseende på dödsorsak
- rapporter från ECNN-Europol (EMCDDA) avseende akrylfentanyl och tetrahydrofuranfentanyl
- promemoria avseende inhämtning av information gällande legala nässprayer med fentanyl jämte produktbeskrivningar från FASS och bilder på aktuella nässprayer
- polisanmälan i ärende 5000-K404022-15

Syn

- av på den avlidne Fredrik Jansson tagna foton på platsen där han dog samt andra foton i lägenheten, bland annat på beslagtagen nässprayflaska
- av på den avlidne Lucas Wideheim tagna foton på platsen där han dog samt andra foton, bland annat på beslagtagen nässprayflaska och brevpostförskotts försändelse
- av på den avlidne Erik Nordström tagna foton på platsen där han dog samt andra foton, bland annat på beslagtagen nässprayflaska och brevpostförskotts försändelse
- av på den avlidne Erik Liljeberg tagna foton på platsen där han dog samt andra foton, bland annat på beslagtagen nässprayflaska
- av på den avlidne Samuel Erlandsson taget foto
- av på bland annat postförsändelser tagna foton

- av på den avlidna Emma Jonsson tagna foton på platsen där hon dog samt andra foton, bland annat på nässprayflaskor och postförsändelse
- av dels på lägenheten på Älvsåkersgränd tagna fotografier i samband med husrannsakan den 31 januari 2017, dels på fotografier på föremål tagna i beslag, dels på fotografier framtagna ur mobiltelefon utvisande användande av skyddsmask

SVERIGES DOMSTOLAR

ANVISNING FÖR ÖVERKLAGANDE - DOM I BROTTMÅL

Den som vill överklaga tingsrättens dom, eller ett i domen intaget beslut, ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till tingsrätten.** Överklagandet prövas av den hovrätt som finns angiven i slutet av domen.

Överklagandet ska ha kommit in till tingsrätten **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

Har ena parten överklagat domen i rätt tid, får också motparten överklaga domen (s.k. **anslutningsöverklagande**) även om den vanliga tiden för överklagande har gått ut. Överklagandet ska också i detta fall skickas eller lämnas till tingsrätten och det måste ha kommit in till tingsrätten **inom en vecka** från den i domen angivna sista dagen för överklagande. **Om det första överklagandet återkallas eller förfaller kan inte heller anslutningsöverklagandet prövas.**

Samma regler som för part gäller för den som inte är part eller intervenient och som vill överklaga ett **i domen intaget beslut** som angår honom eller henne. I fråga om sådant beslut finns dock inte någon möjlighet till anslutningsöverklagande.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i hovrätten fordras i vissa fall att **prövningstillstånd** meddelas. Hovrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,

3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller

4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd krävs och sådant inte meddelas står tingsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det, i de fall prövningstillstånd krävs, klart och tydligt framgår av överklagandet till hovrätten varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

I vilka fall krävs prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en tingsrätts dom om den tilltalade

1. inte dömts till annan påföljd än böter, eller
2. frikänts från ansvar och brottet inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Enskilt anspråk (skadeståndstalan)

För att hovrätten ska pröva en skadeståndstalan krävs prövningstillstånd. Från denna regel gäller följande undantag:

Överklagas domen även i brottmålsdelen och avser överklagandet frågan om den tilltalade ska dömas till ansvar för en gärning krävs inte prövningstillstånd för ett till denna gärning kopplat enskilt anspråk i de fall

1. det enligt ovanstående regler inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen, eller
2. prövningstillstånd i brottmålsdelen meddelas av hovrätten.

Beslut i övriga frågor

Krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen krävs även prövningstillstånd vid beslut som endast får överklagas i samband med överklagande av domen.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om

1. den dom som överklagas med angivande av tingsrättens namn samt dag och nummer för domen,
2. parternas namn och hemvist och om möjligt deras postadresser, yrken, personnummer och telefonnummer, varvid parterna benämns klagande respektive motpart,
3. den ändring av tingsrättens dom som klaganden vill få till stånd,
4. grunderna (skälen) för överklagandet och i vilket avseende tingsrättens domskäl enligt klagandens mening är oriktiga,
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis, samt

6. om prövningstillstånd behövs, de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas.

Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet. Vill klaganden att det ska hållas ett förnyat förhör eller en förnyad syn på stället, ska han eller hon ange det och skälen till detta. Klaganden ska också ange om han eller hon vill att målsäganden eller den tilltalade ska infinna sig personligen vid huvudförhandlingen i hovrätten. Är den tilltalade anhållen eller häktad, ska det anges.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans/hennes ombud.

Ytterligare upplysningar lämnas av tingsrätten. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.

Om ni tidigare informerats om att förenklad delgivning kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.

SVEA HOVRÄTT
Avdelning 05
Rotel 0502

AVRÄKNINGSUNDERLAG
2019-04-12

Aktbilaga
Mål nr. B 5721-18

Underlaget avser

Person-/samordningsnummer/födelseid 19840204-0573	Datum för dom/beslut 2019-04-12
Efternamn Matus Saavedra	Förnamn ALEXIS Jonathan

Personen har under en sammanhängande tid av minst 24 timmar varit frihetsberövad* i Sverige eller utomlands med anledning av brott som prövats i målet eller som påföljden avser. Frihetsberövandet har ägt rum under nedan angivna tider.

*på sätt som avses i 2 § lagen (2018:1250) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande

Frihetsberövad

Frihetsberövandet hävt/upphört/avbrutet (lämna tomt för ett frihetsberövande som pågår)

2016-10-25	2017-03-08
2018-03-14	2018-04-23
2019-04-01*	

*Alexis Matus Saavedra har före denna tidpunkt varit frihetsberövad utomlands, se hovrättens domslut.

Samtidig verkställighet av påföljd i annat mål

- ☐ Kriminalvården har underrättat domstolen om att personen har påbörjat verkställighet eller har verkställt påföljd i annat mål under den tid som han eller hon varit berövad friheten (2–4 §§ förordning (2019:96) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande).

Tidigare frihetsberövanden av betydelse för avräkningen

- ☐ Domstolen har i avgörandet helt eller delvis undanröjt påföljden i tidigare dom, beslut eller strafföreläggande, och det finns uppgifter om frihetsberövanden i tidigare meddelade domar, beslut eller avräkningsunderlag som har betydelse för avräkningen.

Observera: När domstolen lämnar domen/beslutet eller domsbeviset till Kriminalvården ska i vissa fall tidigare domar/beslut med eventuella avräkningsunderlag och avräkningsunderlag enligt 12 a § strafföreläggandekungörelsen bifogas, om det finns uppgifter där som har betydelse för avräkningen (3 § 4 och 27 § förordningen (1990:893) om underrättelse om dom i vissa brottmål, m.m.).

.....
Underskrift

.....
Namnförtydligande

Dok.Id 1492155

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 10	08-561 670 00 08-561 672 90 E-post: svea.hovratt@dom.se Webb: www.svea.se	08-561 672 99	måndag–fredag 09:00–16:30

SVEA HOVRÄTT
Avdelning 05
Rotel 0502

AVRÄKNINGSUNDERLAG
2019-04-12

Aktbilaga
Mål nr. B 5721-18

Underlaget avser

Person-/samordningsnummer/födelseid 19940511-0553	Datum för dom/beslut 2019-04-12
Efternamn Matus Saavedra	Förnamn FELIPE Andres

Personen har under en sammanhängande tid av minst 24 timmar varit frihetsberövad* i Sverige eller utomlands med anledning av brott som prövats i målet eller som påföljden avser. Frihetsberövandet har ägt rum under nedan angivna tider.

*på sätt som avses i 2 § lagen (2018:1250) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande

Frihetsberövad

Frihetsberövandet hävt/upphört/avbrutet (lämna tomt för ett frihetsberövande som pågår)

2016-10-20	2017-03-08
------------	------------

Samtidig verkställighet av påföljd i annat mål

- ☐ Kriminalvården har underrättat domstolen om att personen har påbörjat verkställighet eller har verkställt påföljd i annat mål under den tid som han eller hon varit berövad friheten (2–4 §§ förordning (2019:96) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande).

Tidigare frihetsberövanden av betydelse för avräkningen

- ☐ Domstolen har i avgörandet helt eller delvis undanröjt påföljden i tidigare dom, beslut eller strafföreläggande, och det finns uppgifter om frihetsberövanden i tidigare meddelade domar, beslut eller avräkningsunderlag som har betydelse för avräkningen.

Observera: När domstolen lämnar domen/beslutet eller domsbeviset till Kriminalvården ska i vissa fall tidigare domar/beslut med eventuella avräkningsunderlag och avräkningsunderlag enligt 12 a § strafföreläggandekungörelsen bifogas, om det finns uppgifter där som har betydelse för avräkningen (3 § 4 och 27 § förordningen (1990:893) om underrättelse om dom i vissa brottmål, m.m.).

.....
Underskrift

.....
Namnförtydligande

Dok.Id 1492150

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 10	08-561 670 00 08-561 672 90 E-post: svea.hovratt@dom.se Webb: www.svea.se	08-561 672 99	måndag–fredag 09:00–16:30

Hur man överklagar hovrättens avgörande

Den som vill överklaga hovrättens avgörande ska göra det genom att skriva till Högsta domstolen. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till hovrätten.

Senaste tid för att överklaga

Överklagandet ska ha kommit in till hovrätten senast den dag som anges i slutet av hovrättens avgörande.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar hovrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta domstolen.

Prövningstillstånd i Högsta domstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Högsta domstolen får meddela prövningsstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen eller om
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning, att domvilla förekommit eller att målets utgång i hovrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Överklagandets innehåll

Överklagandet ska innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (hovrättens namn och avdelning samt dag för avgörandet och målnummer),
3. den ändring i avgörandet som klaganden begär,
4. de skäl som klaganden vill ange för att avgörandet ska ändras,
5. de skäl som klaganden vill ange för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som klaganden åberopar och vad som ska bevisas med varje bevis.

Förenklad delgivning

Om målet överklagas kan Högsta domstolen använda förenklad delgivning vid utskick av handlingar i målet, under förutsättning att mottagaren där eller i någon tidigare instans har fått information om sådan delgivning.

Mer information

För information om rättegången i Högsta domstolen, se www.hogstodomstolen.se